SUBSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 8, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TER
TELÉFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPRENTA, 2,211

ANY IX.-NUM. 2.775 | BARCELONA, DIUMENGE 13 DE OCTUBRE DE 1912 | UN NÚMERO, 5 CÉNTIMS

CHASSAIGNE FRERES *PIANOS de cúa y rectos a cordes creuades.-PIANOS AUTO-PIANISTES.-ROLLS.-Aeolian C.ª-F. I. R. S. T. Imperial. ARMONIUMs, Christophe & Etienne.*
VENDES AL COMPTAT Y A PLASSOS — LLOGUERS — EXPOSICIÓ Y DIPÓSIT: PASSEIG DE GRACIA. 38 — TELÉFON 2 363

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
ULTIMS DIES
DE LA
EXPOSICIO Y VENDA
DE LES
Novetats de l'estació
Acaba el día 12 de octubre
DILLUNS 14 OCTUBRE Y DIES SEGÜENTS
Exposició especial y venda
DE
Catifes - Tapisseries - Cortinatges
Estors-Visillos-Mobles-Làmpares-Golxes
Edredons - Cobre-taules, etcétera
GRANS OCASIONS

Bàsculas-Caixes Pibernat pera Cabals Avinyó, 8-10

ACADEMIA JOFRE Solfeig, Armonía, Violí, Viola, Violoncel, Piano, Cant y declamació.
Obertura de curs 1.er d'Octubre. Valencia, 191, 2.º 1.ª (entre Universitat y Aribau)

Dr. GARCIA, Vies urinaries *Matriu, Bufeta, Sífilis — — Unió, 16 — —*

Fàbrica de vels y mantellines
Tuls - sederia.-Genres de punt
FRANCISCO DE A. PLANAS
Ronda Sant Pere, 15 (Entre passeig de Gracia y plassa Urquinaona)
A l'engrós y detall
Articles de temporada de fil y coto a preus d'ocasió

PERE COROMINAS Y MONTAÑA té obert el seu despaig d'*ADVOCAT* a la *Plassa d'Urquinaona, 2, segon, primera.* Hores de consulta: de *nou* a *dotze* y de *quatre* a *set.*

Modes de **Carme Peig**
8—BANYS NOUS—8
Participa a sa distingida clientela y al públic, que ha arribat de París y rebut els últims models de sombreres pera la próxima temporada, donant comens a la mateixa el día 14 del corrent mes. — NOTA: no s'reparteixen circulars.

El brindis episcopal

No es certament el doctor Laguarda, un presoner del seu palau episcopal, ni ell deu desitjarho, en imitació del santíssim pare de Roma, ans al contrari, sembla que'l seu bácul sigui galato de pelegrí que va pel món cercant ocasions pera pràctiques evangéliques. El doctor Laguarda, sobre tot de un quant temps ensá, es un bisbe dinámic, professor d'intervencionisme. La seva amatista sagella l'extensa organització eclesiástica, desde'l cabilde-catedral, fins al clergue de la més llunyana rectoría. Vol sense dubte que les milicies del Crist, no siguin una figura retórica, sinó un exércit plé de movilitat y de disciplina.

Aquest intervencionisme del doctor Laguarda, va tenir abans d'ahir, en el banquet del Foment, un moment apoteósic. Ell, en un agap, no de caritat, no de dotze pobres, no d'alegríes eclesiástiques, no amb l'anyell pascual, ni amb ortodoxes viandes nadalenques, va seure a la dreta de don Manuel Portela Valladares, governador liberal, al qual li tributaven homenatge, unes societats que no disimulen la seva joia per l'arranjament d'un conflicte que perjudicava'ls seus interessos. L'acció de gracies oferta al senyor ex-governador, no neixía de un agraiment cristiá, que veu com els humils retornen a les seves llars, amb una mica més de content a l'ánima y de pa al rebost, sinó d'una complacencia de classe, que ja no té pérdues per la vaga. Y el senyor bisbe hi acudí, sense caure en que en plé banquet de societats económiques, podía aparéixer com un altre burgés, més aprop dels servidors del César que de les austeritats evangéliques. Perque en aquell banquet com en el de la vida, els humils, els ferroviaris, si així se vol, no tenien setent.

Y podrien les mormoracions esser més severes y recordar que no fa gaire, l'orgue oficiós del palau episcopal, atacava a don Manuel Portela Valladares, com si amb aquest haguessin arribat els dies de l'Apocalipsi. Barcelona apareixía en «El Correo Catalán», descrita tal volta per ma de clergue, com una ciutat nefanda, amb totes les luxuries y llibertinatges babilónics sota la presidencia del senyor Portela, convertit en Mefistófil governatiu.

Eren falses, sense dubte, aquelles descripcions, que convertien als senyors d'«El Correo» y del Comité de Defensa Social, en furients Isaías, o bé don Manuel Portela Valladares, amb la solució d'una vaga, sense previa confessió ni imprescindibles penediments, n'ha tingut prou pera obtenir les admiracions y absolucions episcopals.

Homes de tolerancia, ens congratulém sincerament de l'acte del doctor Laguarda y de les seves declaracions, confessant que la autoritat governativa y l'eclesiástica, han treballat paralelament, palpable demostració de que l'Iglesia y l'Estat poden viure separadament sense que pateixin ni la vida religiosa, ni la laica. Y así també confessém el nostre content pel gest del bisbe que desmenteix, davant de l'ara, tant gentilment disposada pel «restaurant» Martín, sigui pecat el lliteralisme y oposada a les intransigencies del catolicisme, la ressurrecció del deu Pan a Barcelona, durant el governament de don Manuel Portela Valladares.

ECOS

COM L'ANY passat, també en aquest, ens ha visitat aquell negre alt, gros, ferm.

Quan la seva primera visita va dirse que era un terrible lluitador, un subjecte d'aquells que tenen el cop de puny privat. Peró l'home pagava religiosament a la fonda, al sastre, al sabater. Com un gran senyor.

Qui era doncs aquell gegant que s'inclinava fent ganyotes, al pas de totes les dónes?

Se digué, que si'l secretari d'uns insurgents cubans. Se diu que si un coronel de les milicies no sabem si de Panamá o d'Haití.

Que sigui lo que vulgui, el cert es, que per les nostres Rambles dona la nota de cosmopolitisme, com l'havia donada'l metge moro fa alguns anys.

Avui l'hem vist, al negre, plantat en plena Rambla de les Flors, tot carregat de roses y clavells. Duia'ls poms a feixos, les flairaba, les acaronava, després les oferia a les modistes amb unes cortesies una mica desgarbades, de negre, peró cortesies galans al cap d'avall.

Y flairaba'ls clavells blancs amb delicia, com si fos carn blanca.

—◘—

AL TEATRE Principal anuncien diverses estrenes del conegut detective madrileny, a sou de l'«Heraldo de Madrid», Fernández Arias (a) «Duende de la Colegiata».

Ja'l tornarem a tenir aquí. Mal será que no s'empesqui alguna noveleta, per l'estil de la de l'Enriqueta Martí, o de la del telegrafista mort, que ell cercava sota'l llit y era a les goiles.

Nosaltres confiem véurel retratat a les pínnes de l'«Heraldo», en companyia del senyor Junoy, el qual estará en la graciosa actitut d'abocarti beguda.

—◘—

SI EL SENYOR don Alexandre Lerroux, creés una orde pera premiar als correligionaris, un dels primers afavorits deuria ser el venedor de diaris que crida a la cantonada dels carrers de l'Hospital y Rotg.

Mai ningú com ell a fet propaganda, ni ha procurat amb tanta rabia la venda d'«El Progreso».

Es horrorós. Tenim la seguretat de que no hi ha matí que l'home no cridi tres o quatre mil vegades:

—«Progreso!...»
A les set ja se'l sent:
—«Progresooo!...»
—«Progresooo!...»
—POBLE!
—«Progresooo!...»
—«Progresooo!...»
—«Diluvio!»
—«Progresooo!...»
—«Progresooo!...»

Y a les nou, igual. A les onze, igual, y lo mateix a la una. Com si fos un floro boig la paraula «Progreso» surt dels seus llavis amb una insistencia que no'ns atrevim a calificar de santa.

Si fossim orts coneixeriem aquell paratge de Barcelona, per el clam d'aquell venedor.

—◘—

AL «HERALDO DE MADRID» apareix un retrat del senyor don Manuel Portela, jove, grassonet, amb un mostatxo cargolat.

Assota diu:

«Don Manuel Portela Valladares, nuevo fiscal del Tribunal Supremo.»

Si don Manuel el veu, aquest retrat, segurament dirá:

—Así no. Aquest es en Manolo Portela, «el gatito de Madrid» de fa vint anys. El fiscal del Suprem es un altre Portela, excelentíssim senyor, fiscal, condecorat, peró amb el mostatxo blanc y el cap molt més, y assegut, beatífic, a la vora del senyor bisbe.

Notes y comentaris

L'aniversari

Tres anys fará avui del fusellament den Ferrer. Els seus companys y molts republicans, visitarán la seva tomba, deixarán unes flors y reviurán els records de les tragedies de 1909. Junt amb el den Ferrer, dit amb amor o amb respecte, anirá'l den Maura, odiós. Y altra volta, aquell tros de terra, ont no hi ha marbre ni ferro que indiqui als fervorosos o als visitants, ont jauen els ossos d'aquell que va commoure'l món, restará solitari.

Y d'aquella tomba, sorgeix una llissó y una eficacia, la llissó d'una alta mort y de que quan els governants fan anar la llei contra l'equitat, un cástig cau damunt, inesquivable y l'eficacia de lo que no pot reproduirse. Ara completixen deu anys que va morir l'Emili Zola. Tots els francesos han glorificat lo que será més etern que les seves obres, la seva defensa, sacrificantho tot, honor, patrimoni, gloria y vida, per la defensa d'un ignoscent: en Dreyfus. Y tots, tots, han coincidit en la mateixa afirmació: «L'acció den Zola, protegeix encara als ignoscents condemnats. La lliberació den Rousset ha estat possible, perque abans hi havia hagut un condemnat anomenat Dreyfus.»

Aquesta será l'eficacia den Ferrer. Els governants ja no podrán cridar matéuloi contra un home que vulguin esser representatiu. Y es per això que avui se pot llensar una flor en la tomba den Ferrer, no per l'home, ni pel propagandista, ni el pedagog, sinó per la seva mort, perque Nietzsche, quan deia que'ls martres no afegien res a les idees, tenía raó, peró'ls que cauen injustament, serveixen pera que la justicia eterna, tingui contactes amb les lleis tranzitories.

L'assamblea lerrouxista

El divendres a la nit comensaren les sessions de l'Assamblea municipal dels lerrouxistes en el saló d'actes de la «Casa del Pueblo». Presidí'l senyor Lerroux, que va obrir la sessió a les deu. Va esser nombrat, pera presidir la taula d'edat, a proposta del queñe, el catedrátic senyor Mundi, acompanyat dels senyors Salvat y Tolós.

La comissió d'actes quedá composta pels senyors Iglesias, Pich, Borjas, Busquets, Pujol, Colominas, Maseras y Miralles, que admeteren a tots els representants, amb excepció dels elegits en la «Fraternitat Republicana» del districte sisé.

Després de llarga discusió, se resolgué admetre a tots els representants.

La taula definitiva quedá constituida en la següent forma: Giner de los Ríos, president primer; Francesc Magriñá, vispresident segón; Lluis Callén, secretari primer; Juli Piferrer, secretari segón; J. Colominas Maseras, secretari tercer y David Sáenz, secretari quart.

El senyor Giner pronunció un llarg discurs. Lo mateix feu'l senyor Lerroux, que llegí després el projecte de constitució municipal del partit. En la sessió següent, se procedirá a la seva discusió.

A les dotze s'aixecá la sessió.

Campanya conjuncionista

Se diu que, en una de les seves próximes reunions, la «Joventut Socialista» d'aquesta ciutat acordará invitar a totes les joventuts republicanes que perteneixin a la Conjunció Republicana-Socialista pera empendre junts una intensa campanya de propaganda per tot Catalunya.

Varies

El Centre Socialista d'aquesta ciutat organitza una gira en obsequi del seu correligionari madrileny Vicens Barrio.

—Aquesta vetlla, a la «Casa del Pueblo» del districte quint y el Centre Radical del districte tercer s'hi celebrarán vetllades a la memoria den Ferrer y Guardia.

—No haventse pogut celebrar per diverses causes el miting y manifestació anunciades per la Comissió-homenatge an en Francisco Zerrer Guardia, avui a les tres de la tarde sortirá una Comissió del Centre Obrer, Ponent, 24, según pás, pera anar a dipositar un record al lloc del Cementiri Lliure, ont descansen els restes del fundador de l'Escola Moderna.

LO DELS BALKANS

L'acció de Montenegro

Bó es pera la causa dels Estats balkánics coaligats, que l'acció dels montenegrins en la frontera turca del noroest hagi comensat amb éxit. Peró les victories montenegrines obtingudes aquests díes darrers tenen un valor molt relatiu. Pera aconseguir un éxit seriós, les tropes de Montenegro haurien de ocupar la ciutat de Scutari, sobre la qual se dirigeixen actualment. Si l'ocupen, Turquía haurá sofert un contratemps d'alguna importancia.

Scutari, població d'uns 25.000 habitants situada a la vora del lleo del mateix nom, es capital de vilaiet y pot ser considerada com la capital de l'Albania del nord o Malissia, poblada pels malissors.

Informes oficials de Cetinia donen compte que'ls malissors s'han posat al costat dels montenegrins, com era d'esperar. L'ajuda d'aqueixos albanesos montanyencs es de molta importancia pera Montenegro. Els malissors són més de 100.000 y representen de 25.000 a 30.000 homes armats, tots ells braus y coratjosos.

Podgoritza, d'ont surten fins ara'ls telegrames oficials montenegrins, es la població de més importancia del menut reialme (10 mil habitants) y está situada al sud, prop de la frontera turca. En ella hi han establert els montenegrins el seu quarter general. El seu nom, en llengua serbia (tinguis en compte que'ls montenegrins són, étnicament, de nacionalitat, serbia) vol dir «sota'l turó». En efecte: Podgoritza s'aixeca sota d'un turó, sobre'l qual s'aixeca una fortalesa que, junt amb les muralles, defensa la vila. La rodalia de Podgoritza es molt accidentada.

En l'actual campanya, els montenegrins hi han intervenir més de 30.000 homes. El principal exércit es el que opera en el sur, fort d'uns 20.000 combatents, amb una trentena de canons. Es aquest exércit el que ha obtingut les primeres victories y el que marxa sobre Scutari.

Són els montenegrins excelents lluitadors, sobre tot en terreny montanyós. Un escriptor diu que tenen «ulls d'águila y cor de lleó.»

Es clar que l'importancia ofensiva de l'exércit montenegrí en la guerra balkánica será petita. La seva veritable missió está en entretenir, per así dirho, a uns 50.000 soldats turcs, facilitant d'aquesta manera l'atac dels serbis y dels búlgars en la part occidental de la Turquía europea.

L'actitut d'Anglaterra

Bon nombre de diaris extrangers censuren l'actitut d'Anglaterra davant del gravissim problema balkánic, acusant a sir E. Grey de tenir excessius miraments amb la Sublim Porta.

«Le Matin», de París, escriu:

«Si la guerra esclata, com ja ho diguerem l'altre día, la culpa será d'Europa.

»Y será l'Anglaterra qui tindrá la part més gran de responsabilitats.

»Fa vinticinc anys, Gladstone, el gran home d'Estat lliberal, recorría'l reialme y aixecava l'indignació de l'opinió pública anglesa, exposant la lamentable situació de les rasses cristianes de Macedonia.

»Durant molts anys, no passá una setmana sense que'l «Foreing Office» no rebés dels comités pera la defensa dels búlgars, serbis y grecs—fundats a conseqüencia de la campanya de Gladstone—protestes indignades, vives recriminacions, emocionants relats d'atrocitats.

»El partit lliberal, que está en el poder actualment, viu encara en el culte del gran home d'Estat que era Gladstone.

»Les atrocitats contra'ls búlgars formaren en part, diverses vegades, la plataforma electoral del partit lliberal amb ocasió de les eleccions legislatives.

»Com es que avui l'Anglaterra—que sab que la situació a Macedonia no s'ha modificat desde l'advenment del nou régim a Turquía—com es que avui l'Anglaterra vacila en obrar enérgicament vora la Porta a fi de posar d'una vegada terme an aquesta situació lamentable de Macedonia, y de donar a les rasses cristianes de l'imperi otomá la satisfacció que'ls es deguda?»

Sense entrar a discutir la justicia dels anteriors retrets, farém remarcar que l'actitut actual de sir E. Grey está influida, d'una part, pels recels que sent la Gran Bretanya davant el possible anorreament de Turquía a Europa, a benefici d'altres potencies que tenen interessos contraposats als anglesos, y de l'altre part pel temor del contracop que l'acció contra Turquía pugui tenir en els 80 milions de súbdits musulmans que té l'Anglaterra a l'India.

Molts lliberals anglesos, especialment els de la fracció radical, no són partidaris de la política exterior de sir Grey.

(PER TELEGRAF)

L'escuadra turca

Constantinobla, 12.—S'ha publicat un Iradé ordenant la mobilització de l'esquadra.

Baixes

Londres, 12.—«The Standard», en un despaig de Cetigne, diu que en la batalla de Detchit els turcs han tingut 600 morts y els montenegrins 400.

A Novi-Bazar

Londres, 12.—El «Daily Mail» publica un telegrama de Cetigne dient que segons informes oficials, els montenegrins han ocupat, sense cap resistencia, la població de Beliopele, al Saudjack de Novi-Bazar.

Turquía y les potencies

Colonia, 12.—Segons la «Gaceta de Colonia», Turquía, en resposta a la gestió de les potencies, ha declarat a l'embaixador d'Austria que no pot acceptar en aquests moments cap immixtió d'Europa en els seus afers interiors, y, en sa conseqüencia, que's veu obligada a refusar les gestions de les potencies.

Constantinobla, 11.—A les 10 del matí de avui s'ha reunit el Consell de ministres. La nota de les potencies ha sigut entregada pel Consell al ministre de Negocis Extrangers. Després el Consell ha comensat la discusió de la nota, no havent encara acabat la deliberació.

La nota que les potencies han enviat a la Sublim Porta conté un passatge en el qual se diu que aquelles discutirán immediatament amb el govern otomá les reformes plantejades.

—Després de la visita que han fet al ministre de Negocis Extrangers els embaixadors de Fransa y Austria-Hongría, Kiamil-pashá ha visitat a l'embaixador d'Anglaterra.

Els socialistes turcs han publicat un manifest que firmen també'ls socialistes dels Estats Balkánics, protestant enérgicament contra la guerra.

En els centres afectes als Estats Balkánics s'afirma que'l fet de que hagi acceptat la Sublim Porta la nota colectiva de les potencies no ha d'impedir en cap manera la guerra.

En les esferes oficials otomanes ha produit la nota europea excelent impressió, puig s'esperava que estigués redactada en termes molt més enérgics; això fa creure que'l govern turc l'acceptará y que la contestará demá mateix en forma satisfactoria.

Les autoritats turques procuren despertar l'entusiasme de kurdes y circasians pera que s'allistin com voluntaris en defensa de la patria.

Pessimisme

París, 12.—«Le Petit Parisien» publica un despaig de Sant Petersburg dient que M. Sasonoff, que acaba d'arribar a dita capital, se mostra molt pessimista.

L'actitutde Servia

Belgrado, 12.—El conflicte segueix estacionari, amb simptomes poc favorables a una solució satisfactoria.

Se creu que la contestació a les potencies, esperada pera'l diumenge, será sensiblement negativa y la guerra será declarada immediatament despres d'entregada dita contestació.

Els montenegrins avessen

Podgoritza.—El general Mastinovitch, comandant de les tropes montenegrines que operen prop de Dulcigno, participa que'ls montenegrins passaren el riu Bojana y la posició de Detchitch caigué en ses mans, apoderantse de quatre canons y rendintselshi el comandant turc y ses tropes.

Pel dematí s'empenyá una gran batalla davant a Tuzi, que'ls montenegrins dominen ara desde les altures de Detchitch. La població ha rebut amb entusiasme aquestes notícies. El rei, que segueix les operacions, ha rebut felicitacions de totes parts, especialment de Russia, Serbia y Bulgaria.

—S'anuncia oficialment que'ls montenegrins han pres per assalt, després d'un combat de catorze hores, les fortificacions turques de Schipornik, que dominen a Tuzi. El combat ha sigut heroic y les pérdues per ambdós costats molt considerables.

Constanza, 11.—Un radiograma del vapor «Princesa María», expedit en alta mar, en el

Dr. Serrallach *Vies urinaries* 12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40
Consulta económica, de 7 a 9. Jovellanos, n.º 9.

ESTOMACAL
Con el Elixir Saiz de Carlos
securan las enfermedades del estómago é intestinos, aunque tengan 30 años de antigüedad y no se hayan aliviado con otros medicamentos. Cura las acedías, dolor y ardor de estómago, los vómitos, vértigo estomacal, dispepsia, indigestiones, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gástrica, flatulencia, cólicos,
DIARREAS
disenteria, la fetidez de las deposiciones, el malestar y los gases. Es un poderoso vigorizador y antiséptico gastro-intestinal. Los niños padecen con frecuencia diarreas más ó menos graves que se curan, incluso en la época del destete y dentición, hasta el punto de restituir á la vida á enfermos irremisiblemente perdidos. Lo recetan los medicos.
De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID
Se remite folleto á quien lo pida.

Pera joies, rellotges y articles de plata a preus - - sense competencia
LA ARGENTINA
Portaferrissa, 1
(Enfront a la mercería Morera)

Mar Negre, diu que l'Estat Major general, els agregats militars y els corresponsals de periódics sortirán demá pera'l teatre de la guerra.

Además, diu que Turquía projecta enviar 600.000 homes a Macedonia.

L'actitut d'Austria

Berlín.—Un despaig de Viena dirigit a la «Gaceta Berlinesa» diu que tots els oficials que estaven amb permís perteneixents al 19 y 11 cossos d'exércit, qual guarnició está a Cracovia, Przemial y Lemberg han sigut demanats per telegraf.

—En els círcols oficials no semblen estar molt tranquils sobre les intencions d'Austria. Un periódic diu que la línia férria de Varsovia a Viena ha rebut orde de tindre a disposició d'Austria tot el material rodat disponible y que totes ses locomotores han sigut examinades y arreglades.

París.—Havent corregut el rumor de que Austria-Hongría mobilitzava son exércit, un redactor de «Le Temps» ha interrogat a l'embaixador de l'imperi, qui ha contestat que res sabía d'aquesta sensacional noticia.

Desde Sofía

Sofía.—Abans de les deu del matí s'ha arribat a una inteligencia completa tocant a la redacció de la nota dels Estats Balkánics en contestació a les potencies. Segons se diu en els círcols ben informats, la contestació contindrá, entre altres peticions, la de l'autonomía administrativa pera tots els vilaietos turcs en Europa y la d'una intervenció en ells de les grans potencies, de comú acord amb els Estats Balkánics. Aquests acords serán comunicats simultániament a Turquía y alguns dies després se l'enviará l'ultimatum.»

—La concentració búlgara continúa activament sobre Tirnovo, quedant desguarnida tota la regió veïna a Rumanía. El rei de Bulgaria ha assumit el mando en quefe de les tropes tenint per adjunt al general Savoff y nomenant al general Fitcheff quefe d'Estat Major general.

—Un despaig rebut del Lloyd de Triestre diu que ha arribat allí el vapor «Escutari» y que es inexacte que'ls montenegrins fessin cap dispar contra ell.

Aquí s'ha desmentit que en la frontera turc-búlgara hagi ocorregut aquests dies el més petit incident com han volgut donar a entendre noticies procedents de Constantinobla.

—Un despaig d'Esmirna diu que avui sortirán pera Samos els cónsuls de Fransa, Anglaterra y Russia, amb l'objecte d'estudiar sobre'l terreny la situació política de la mateixa.

Viena, 11.—Un telegrama de Sofía a la «Neue Freie Presse», diu que'l president del Consell de Bulgaria ha manifestat que la contestació de son govern a la gestió de les potencies, será entregada avui ó demá. Gueshoff diu que s'ha efectuat un canvi d'impressions continuo entre Belgrado y Sofía, peró que la contestació definitiva de Serbia no ha sigut donada encara.

Els servis ataquen

Constantinobla.—Comuniquen d'Uskub que els serbis han obert foc contra'ls destacaments turcs y que han fortificat els llocs de la frontera.

La resposta de Servia

Berlín.—Un telegrama de Belgrado al «Lokal Anzeiger» diu que en la contestació de Serbia a la nota de les potencies se dirá que's vegé obligada a la mobilització pera respondre a la concentració de forses que sense cap motiu havía realitzat Turquía.

Mides turques

Berlín.—Telegrafíen de Salónica al «Berliner Tageblatt» que s'ha acordat la conducció de l'ex-soldá Abdul-Hamid a Constantinobla. També diu que'ls cabals del Banc de l'Imperi otomá que estaven escampats en el districte de Vístula han sigut centralitzats a Moscou.

L'opinió francesa

El Govern francés no ha acordat res encara sobre l'envío de vaixells de guerra a les aigües turques.

En el cas de que'l conflicte armat s'estengués a les demés nacions balkániques, les operacions militars serien solament seguides pels agregats francesos de les respectives legacions, sense nomenarse pera això missions especials.

Segons un telegrama de Sofía que publica «Le Matin», el quefe del Govern búlgar ha declarat que'l moment pera la solució del conflicte amb Turquía no ha arribat encara.

Els preparatius militars continúen, les entrevistes no han acabat y la guerra comensará, en tot cas, quan acabin aquestes.

«Le Petit Parisién» confirma, per saberho d'origen autoritzat, que Bulgaria declarará la guerra'l proper dilluns.

Les potencies se posarán de nou d'acord pera estudiar els termes de la contestació de Turquía a sa demanda, que, per altra part, son ja coneguts exactament.

Quasi tots els periódics consideren inevitable la guerra.

«Le Figaro» y «L'Excelsior» preveuen que ha de donar lloc a espantosos carnatges, per esser guerra de rasses, esperant que Europa s'imposará pera limitar aqueixes catástrofes en temps y espai curts.

«Le Matin» opina que si Europa manifestés encara una voluntat enérgica, la guerra s'evitaría, y retreu a Anglaterra l'haver impossibilitat aqueixa voluntat comú baix el pretext de que sent potencia musulmana, no devía posarse en pugna amb el Soldá.

Els arnautes

París, 12.—Un despaig de Salónica diu que'ls arnautes s'han aixecat en armes y se dirigeixen a la frontera serbia y marxen contra les bandes de serbis que han passat aquella frontera.

L'impresió a Atenas

París, 12.—En general se diu que l'acord de la Porta d'introduir certes reformes en les provincies de l'Imperi no es una decisió franca y espontánia, y s'alegrax que ha sigut presa amb l'objecte de guanyar temps, donades les dificultats de mobilitzar les tropes y provablement amb el fi de donar temps a les potencies pera que puguin intervindre impidint la guerra amb els Balkans.

La Prempsa d'aquesta capital ha saludat amb entusiasme a la nació de Montenegro, que acaba de declarar la guerra a son comú enemic.

Un dels periódics diu que'ls Estats balkánics no poden acceptar les reformes que proposa Turquía a darrera hora.

Grecia declara la guerra?

París, 12.—Circula'l rumor de que'l Govern greg seguirá l'exemple de Montenegro y declarará la guerra a Turquía sense concedirli tregua en el cas de que no's firmi la pau entre Italia y Turquía dintre de breus dies.

Es provable que'ls gregs obrin per mar les hostilitats amb l'intent d'issolar a Constantinobla.

Actitut dels Malissors

París, 12.—Segons el corresponsal de la «Gazetta de Francfort» a Constantinobla, els malissors están disposats a fer causa comú amb els montenegrins.

Com es sabut, els malissors son unes tribus católiques que habiten els territoris próxims a la frontera montenegrina.

Son en nombre d'uns 27.000.

La confiscació dels vaixells gregs

París, 12.—El Govern turc no ha donat llibertat encara als barcos gregs apressats.

A Atenes ha acausat aquest fet viva indignació.

Noves contradictories

París, 12.—Les noticies que a darrera hora's reben respecte dels combats que's lliuren en els Balkans son contradictories.

Els montenegrins continúen avensant sobre Scutari, amb ánim de bombardejar la població.

El govern rumá en crissi

Telegrafíen de Buckarest que'l Govern rumá s'ha declarat en crisi.

Sindicat d'Autors Dramatics Catalans

Vetllades d'Esquerra Catalana

Dilluns a la nit quedará tancat l'abonament de les quatre funcions a dimecres de cada setmana.

Se suscriu al C. N. R. del carrer de Pelai y demés Centres de districte.

Per Câ la Ciutat se diu...

Que fa uns quants díes se veuen pels corredors y per les sales de la Casa gran uns jovenets barbamecs, que van esmaperduts, concirosos, desalentats, com si haguessin perdut alguna cosa.

Entren pels negociats, entren al saló de l'arcaldía, topen amb un regidor y l'aturen... y rés.

Tothom lo mateix.

—Ja ho farém. Ja ho mirarém. Procurarém enterarnos...

Ahir el reporter els va aturar.

—Escolteu, bona gent. Qué us passa, qué busqueu, ont aneu així, esmaperduts, d'un cantó a l'altre.

Un d'ells parlá.

—Com vosté recordará l'Ajuntament acordá, amb «carácter» urgent, concedir una subvenció de 500 pessetes pera l'enquadernació de l'álbum de firmes, que, en homenatge, han dedicat a l'Ignasi Iglesias, els seus admiradors. Dones no obstant y fa d'això un mes y acostanse a passos de gegant la data senyalada pera l'entrega de l'álbum al gran dramaturg encara es aquesta l'hora que hem pogut cobrar la subvenció. Y nosaltres amics, no som capitalistes pera bestreure 500 pessetes.

—Vegin a algun firmant de la proposició...

—Ja ho hem fet. Varem escriure al senyor Serraclara y no'n sabém rés; hem anat a Governació y no'n sabém rés, ningú dels que hem parlat, ens dona raó de rés.

Y aquells joves seguiren el seu romiatge, víctimes sens dubte d'això de «los trámites legales.»

Per qué senyor Sostres no ordena'l pagament d'aquestes 500 pessetes que així treurá unes ánimes de pena y contribuirá a exaltar a un dels homes més eminents de nostra terra?

Que fa cosa de pocs díes uns regidors—tres o quatre—passaven per una de les víes més importants de Barcelona.

Arribaren davant d'un establiment d'objectes d'escriptori y se pararen. L'establiment era montat a tot luxe. Hi entraren.

—Deu'l guard.

—...

—Faría'l favor d'ensenyarnos una ploma estilográfica Kawecco?

Ur xic d'espera. Al cap d'una estona ve un dependent y mostra una magnífica ploma.

—Molt bé. Y quán val?

—20 pessetes.

—Y no'n tenen cap de millor?

—Millor, millor, no. Això es lo millor en aquest sistema.

—Nosaltres ens creiem que eren més cares.

—No senyor: 20 pessetes. Potser en algun altre bazar, encarintles molt, no farien pagar 21 pessetes.

—Y totes son iguals?

—Aquestes son de les corrents, ara n'hi han unes de més dobles... veu, aquestes—feu mostrantne una—que si bé son idéntiques en quant al sistema, l'aument de gruixaira, fa pujarles de preu fins a 30 pessetes.

—Y això es tot?

—Oh! si les volen amb incrustacions de plata?...

—Y quán valdríen aleshores?

—50 pessetes.

Els regidors se retiraren.

Després reflexionaren sobre'ls motius que tindrá l'Ajuntament, de pagar, com fa pocs díes va pagar, 45 pessetes per una Kawecco, que no tenía rés de plata.

Francisco Gras y Elias

Ahir al matí morí en aquesta ciutat, gairebé sobtadament, el conegut escriptor Francisco Gras y Elías.

El mort es autor de nombroses obres literaries en prosa y en vers, en castellá y en catalá. El seu genre predilecte era la biografía íntima dels grans homes, dels quals en sabía una munió inagotable d'anécdotes.

D'aquesta mena de literatura ne publicá moltes mostres, no solament en llibres, sino en periódics.

La seva darrera producció «Zorrilla; recuerdos literarios», plena de curiosos fets de l'intimitat del gran poeta castellá, especialment els coneguts en les diverses vegades que estigué a Barcelona, la [illegible] en publicació actualment. El senyor Gras no ha pogut veure l'éxit d'aquesta obra.

Moltes de les obres de l'escriptor que acaba de morir foren escrites en catalá. L'Avens n'hi publicá algunes.

En aquestes produccions hi bategava un fort amor per Catalunya y pera les seves coses, que coneixía admirablement.

Descansi en pau el bon catalá y el meritíssim escriptor.

De l'Ajuntament

Objectes trovats

Vetaquí'ls objectes trovats y dipositats en aquesta Secció:

Diverses claus y clauetes, una «toquilla» de llana blanca, una bossa de pell pera senyora contenint una cédula personal, un document a favor de don Domingo García, una papereta d'empenyo, un devantal pera senyora amb un mocador y cinc céntims, un paquet amb cinc llensols y cinc tovalloles, un taló resguard de mercaderíes dels ferrocarrils del Nord.

Pel cumpliment del dever

El quefe del cos médic municipal doctor Macaya, ha reunit als quefes de dispensari y els ha advertit que es necessaria una severa y escrupulosa vigilancia, no sols dels serveis dels dispensaris, sino dels de la zona respectiva, a l'objecte de que'l públic estigui ben atés.

Y, sobre tot, els ha recomanat que evitin que un número infim d'incumplidors, al donar lloc a queixes justificades, desacreditin a tot el cos.

Subasta

Baix la presidencia del senyor Pardo s'ha fet la subasta del kiosco de diaris de la Rambla de Santa Mónica, davant de la Fira de llibres.

El preu mínim era de 40 pessetes mensuals, havent sigut adjudicat per 45'15.

Aquest kiosc feia deu anys que era tancat.

Ensanxe

La comissió d'Ensanxe ha acordat: construir els imbornals al carrer del Llorer (Santa Madrona).

Adobar l'afermat del d'Aragó entre Viladomat y Calabria.

Posar rigoles y passos empedrats al de Radas, encreuaments amb Magallanes y Aníbal.

Netejar l'encreuament Aníbal-Radas.

Adobar l'afermat del de Roger de Flor entre Alibey y Granvía.

Se van fer mocions demanant: l'empedrat del den Viladomat, entre Paralelo y Aragó; Diputació y Concell de Cent, entre Lauria y passeig de Sant Joan; Passeig de Sant Joan, entre Ronda de Sant Pere y Plassa de Tetuán; Béjar, entre Creu Cuberta y Mallorca.

Afermats y vorades als carrers de Roger de Flor, entre Alibey y Granvía; Almugavars, entre Roger de Flor y Lepanto; Nápols, entre Passeig den Pujades y Pallars; Meridiana, entre Pujades y Lepanto; Nápols, entre Casp y Granvía; Cerdenya, entre Alibey y Granvía; Cerdenya, entre Alibey y Granvía; Industria, entre Passeig de Sant Joan y Dos de Maig.

Palaudaries, entre Paralel y Vila y Vilá;

Carretera de Can Tunis, fins al Cementiri;

Maria, entre Paralel y Vila y Vilá.

Construcció de clavegueres als carrers de Castillejos, entre Pere IV y el mar; Cerdenya, entre Pujades y Pallars.

Fanals als carrers de Lepanto, encreuaments amb Almugávars y Pallars; Castillejos, entre Pere IV y Alibey.

Instalació de water-closets al Parch de Montjuich.

Visita

Ha cumplimentat a l'arcalde l'arquitecte don Guillem Busquets que ha recorregut, en representació del Municipi, Anglaterra, Alemanya, Bélgica, Fransa y Suisa, estudiant la urbanisació y serveis municipals.

Del Govern civil

La marxa

Definitivament — ha dit el governador als periodistes — no me'n vaig demá com me pensava.

El senyor Sánchez Anido surt avui de Sevilla y anirá a Madrid.

De lo que allí parlin amb el president depén el saber si jo l'esperaré aquí pera donarli possessió o bé ens veurem tots dos a Madrid amb el president.

De manera que, per ara, continúa no sabentse quin día se n'anirá el senyor Portela.

Més visites

Durant el día d'ahir han continuat les visites de felicitació al governador, desfilant pel Govern civil, entre altres personalitats, els senyors Verdaguer y Callís, Hurtado, Roig y Bergadá, Godó, arcalde d'Arenys y el Colegi de *Notaris*.

Lo de la casa Archs

Ahir tarde se reuniren al Govern civil baix la presidencia del senyor Portela, una comissió de la Societat d'Estampadors y una representació de patrons de la Casa Arcs pera resóldre alguns detalls sobre la solució definitiva al conflicte.

Hi hagué avinensa y per lo tant dilluns comensará a trevallar la casa amb els antics obrers.

Teatres y Concerts

VETLLADES D'ESQUERRA

A l'abonament de les quatre vetllades de Esquerra Catalana que tindrán lloc els dimecres de cada setmana en el Gran Teatre Espanyol, s'han abonat ja les familíes dels senyors Gubern, Lluhí, Maynés, Planas y Cañameras, Layret, Ruiz Casamitjana, Bisbal, Roig Armengol, Cruells, Tastás, Matons, Sirerol, Sans, Maleu, Roig Buxeres, Soldevila, Quer, Millet, Martínez Gras, Torra, Mas, Bou, Cortadellas, Bisbal y moltes altres, ademés de tots els Centres de districte.

ATENEU DEMOCRACIA DEL DTE. VII

Aquest vespre tindrá lloc en aquesta entitat d'U. F. N. R. (Aragó, 135) una funció en honor de l'eminent y genial actriu Sahara Puig, posantse en escena el celebrat drama den Santiago Rusiñol «La Bona Gent», correnт la representació a cárreg del grupu escénic «Flors de Cingle» y prenenthi part les senyoretes Puig, Escriu, Guimerá, senyores Alegret, Cardalda, Cabré y els senyors Zarauelo, Guimerá, Cardona, Fontdevila, Riera, Tobías, Oriol, Ninou y Granell.

La nena Herminia Esteban recitará poesíes de son extens repertori.

Per fi de festa se posará en escena el xistós diáleg den Barbosa «Jugar a Casats», desempenyant els papers la senyoreta Puig y el senyor Guimerá; sortejantse després una bonica y valiosa pulsera-rellotge d'or, donantse també una audició de sardanes y balls de societat a cárreg de l'intelligent mestre Antoni Lunareda.

Donada la demanadissa de localitats, segurém un gros éxit com ja ens hi tenen acostumats els inteligents aficionats que composen el grupu escénic «Flors de Cingle».

ROMEA

El divendres próxim, día 25, tindrá lloc en el treatre Romea l'estrena de la comedia en 3 actes «Petit-Café», original de Tristán Bernard adaptada a l'escena espanyola per l'ilustre literat en Josep Joan Cadenas.

Aquesta obra obtingué a París, a l'esser estrenada, un éxit grandiós, que ha sigut confirmat per la crítica y el públic de Madrid a l'estrenarse en el teatre Eslava.

L'obra será posada en escena pel primer actor cómic Marián de Larra.

TRIBUNALS Y JUTJATS

A la secció segona se vegé un judici per jurats contra Frederic Torres, Artur Tornet, y Julia Maluenda, acusats d'un delicte de robo.

Segons els autos, el 6 de mars d'aquest any, els processats obriren amb un rossinyol una porta del carrer de Rosselló y violentant alguns mobles s'emportaren tot lo que'ls semblá que valía la pena, pujant a un valor lo robat de 626 pessetes.

El fiscal en el seu informe considerá autors d'aquell delicte al Tornet y al Torres y com encubridora a la Maluenda. Pels primers demaná quatre anys, dos mesos y un día de presó correccional; pel Torres sis anys y un día de presiri major y per la Maluenda, 200 pessetes de multa.

Acabades les proves y després dels corresponents informes del fiscal y dels defensors el jurat dictá veredicte de culpabilitat.

A la secció tercera se vegé una causa contra Josep Domingo Fuentes Limorte, que segons sembla no té molt completes les seves facultats mentals. En un accés de bogería ferí a la seva esposa Teresa Bosch. Més tard, el 5 de Juny de 1911, intentá tirar al carrer, desde'l pis ont vivía, a una filla de pocs mesos, no arrivant a realitzar el seu propósit per haverse interposat algunes persones.

Per aquest darrer fet se li instruí el procés que ahir se vegé.

El fiscal considerá aquest darrer fet constitutiu d'un delicte de parricidi en grau de temptativa, solicitant per això que se li imposés la pena de sis anys y un día de presó major.

Els metges forenses senyors Bravo, Martínez y Ortiz, han informat que'l Fuentes era un pobre enagenat, per qual raó el fiscal retirá l'acusació y el tribunal acordá la reclosió en un manicomi.

Ordes judicials

Per diversos jutges se cita a Joan Ferrer Solerdicens, a un tal Antoni conegut pel Sargento, Agustín Rovira, Francisco de Solá Prats, Jaime Pitarch, Miguel Escasany Campins, Juliá Vicente Bellini, A. Jou, Francisco José, María Torras, Jaime Massagué, Mateu Salvador Anguera Borrás, Pere Comas Feliu, don Jaume Romeu y Dimas, don Adelard, donya Josepa, donya María Angela y donya Ana Oliver y Brunet, al marqués de Castellvell, don Eveli Mas Blanch, don Joan Masllorens, don Josep Palá Forasté, don Lluís Salau y Corominas y els hereus de don Antoni Salau y Corominas y de don Enric de Luque.

C. N. R. del districte VII

III aniversari de sa fundació

Festes y actes pera avui:

Al matí: Repartiment de bonos als pobres de les barriades del Poble Sec y Sant Antoni.

Al migdía: Banquet popular dedicat al Comité d'Acció de Centres «Jova Catalunya».

A la tarda: Repartiment de premis als alumnes de les escoles nocturnes catalanes que sosté aquesta entitat.

Al vespre: Ball d'orquesta.

Borsa del Treball

BAIXOS DE LA DIPUTACIÓ PROVINCIAL

Ofertes

Día 10-10-12

3121 Mecánic pera la fabricació de medalles, de 20 a 30 anys.
3122 Meritori de 16 a 17 anys.
3123 Corredor pera fotografía.
3124 Aprenent de 14 a 16 anys.

Baixes

2513 Escriptori.
3025 Tenedor.
2984 Torner.
3017 Escriptori.
3098 Recader.
2919 Mecánic.
2695 Corredor.
3028 Mitg mosso.
3092 Corredor.
3014 Dependenta.
3082 Dependent.

Ofertes

Día 11-10-12

3126 Senyoreta de 15 a 20 anys, pera la venda de capells de senyora.
3127/28 Aprenenta y oficiala planxadora.
3129 Mosso de 25 a 40 anys, casat.
3130/32 Aprenent pera industria de 14 a 16 anys.
3133/34 Dependents pera la venda de teixits, de 20 a 22 anys.
3135/37 Oficials lampistes.
3118 Aprenent intern pasteler.
3139 Meritori mecanógraf.
3140 Idem, recader.
3141 Idem, que conegui'l francés.
3142 Aprenent de bisutería.
3143 Mitg dependent de queviures intern.
3144 Aprenent de teixits.
3145 Dependent sombrerería, de 18 a 20 anys.
3146/47 Oficiales modistes pera bruses.
3148 Taqui-mecanógraf sapiguent el francés, anglés y jove.
3149 Mitg dependent corredor de llanes, de 16 a 18 anys.
3150 Professor de comptabilitat, una hora diaria y classe alterna.
3151 Taqui-mecanógraf, francés o anglés, de 18 a 25 anys.

Baixes

2425 Llauner.
3121 Mecánic.
3107 Mosso.
8065 Dependent.
2898 Meritori.
3082 Dependent.
2941 Corredor.
3068 Plater.
2812 Torner.

Moviment de les operacions durant el mes de setembre de 1912:
Demandes de treball: 356.
Ofertes de treball: 289.
Colocacions fetes: 90.

Successos

ATROPELL

En el dispensari de Sant Martí fou curat el noi Joan Solé Rosals, de algunes contusions sofertes a l'esser atropellat per un carro, en el carrer den Rosendo Navas.

CREMADURES

Marguerida Alcover Salvá, de 55 anys, tingué d'esser auxiliada a la Casa de Socors del carrer den Barbará, per haver sofert algunes cremadures a l'encéndreseli'l matalás del llit ont dormía, en el seu domicili del carrer den Roig número 18, quint pis.

ELS QUE BEUEN MASSA

En una casa del carrer de Migdía, cinc subjectes que en portaven més al cap que als peus, promogueren un grós escándol, agredint als agents de l'autoritat y fugint després de la manera que pogueren.

Dos d'ells foren després detinguts.

ESPECTACLES

Gran Teatre del Liceu

L'inauguració de la temporada tindrà lloc el dia 6 del pròxim Novembre. El dia 14 de l'actual quedar i obert l'abono a la Comptaduría de aquest Teatre durant les hores següents: de 10 a 12, de 16 a 19 y de 21 a 23. Als senyors Abonats a l'última temporada s'els reservaràn ses respectives localitats fins el dia 28 del corrent inclussiu las 21 horas, pasat aquest plas l'Empresa disposarà d'elles.

Nota Important: Durant el mateix plas podran els Srs. propietaris cedir ses respectives localitats a l'empresa en les condicions prefixades.

TEATRE CATALÁ ROMEA

Companyía còmic-dramàtica Larra-Gimenez-Abadía. Avui. Diumenge. Tarde a dos quarts de 4. Nit a dos quarts de deu. Las obras den Benavente «La losa de los sueños» y «Amor de amar». Dilluns. «La losa de los sueños» y «Amor de amar».

TEATRE TIVOLI.—Avui diumenge tarde a dos quarts de quatre y Nit a les nou. Butaques 2 ptes. Entrado 52 cénts. Primer: «Anita la risueña». Segón:

LA GENERALA

Tercer. La sens rival

Raquel Meller

Teatre Novetats

Gran companyía Cómic-Dramàtica de

Ricard Calvo

Primera Actriu

Lola Velazquez

Diumenge dos grans funcions tarde a dos quarts de quatre. Primer: «Solico en el mundo», Segón:

El Gran Galeoto

Nit a un quart de deu. Primer: «Los chorros del oro». Segòn: «La muerte en los labios». Dijous pròxim estrena de «La cena de los Cardenales». Se despatxa a comptaduría.

Gran Teatre Espanyol

Sindicat d'autors dramàtics catalans

Avui diumenge. A dos quarts de quatre tarde EXIT COLOSSAL

EL CAMPANAR DE PALMA

Espléndida y elogiada presentació, 3 decoracions noves, Campanes en escena, armes etz. y la comedia «Cap y cua». Nit a les 9 funció a carreg del «Centre Autonomista de Dependents del Comers y de l'Industria». «El campanar de Palma» y la farsa de l'eminent S. Rusiñol, gran exit de rialles

El triomf de la carn

Dilluns y dimars «El campanar de Palma» y «El triomf de la carn».

Teatre Soriano

Avui Diumenge a les 4 Especial 35 cts. Primer: «El fresco de Goya». Segòn: «El pollo Tejada». A les 6 Especial 35. Primer «Entre tejas». Segòn: «La Reina del Albaicin». Nit a un quart de deu. Especial 35 cts. 4 actes. Primer: «Entre tejas». Segòn: «La Reina del Albaicin». Tercer: «El Pollo Tejada». Dilluns La Gatita Blanca», debut de Mercedes Gay. Dijous Estrena de «La novia del Teniente», Se despatxa a Comptaduría.

ELDORADO Teatre de Catalunya.—Companyía dramàtica espanyola de

Francesc A. de Villagómez

Avui diumenge: Tarde a dos quarts de quatre. Nit les 9 en punt. El bonic drama en quatre actes, del insigne literat Jacinte Benavente,

Mas fuerte que el amor

(grandiós éxit)

y el pas de comedia en un acte, de S. J. Alvarez Quintero, «Amor a oscuras». Demà dilluns, 1.ª funció del «Abono a Beneficia del Asilo Cuna, Salvador de los párvulos, Sanatorio marítimo de San José y Parque de los niños». El juguet «Francfort» y el bonic drama en tres actes, de Jacinte Benavente, «El nido ajeno». Abonos a dimecres y dissaptes de moda, per 12 funcions y dies festius nit, per 12 funcions.

Teatre Cómic

Gran Companyía de Sarsuela y Opereta dirigida pels senyors Torrillos y Maestro Barcelo. Diumenge 13 octubre, tarde y nit últimes funcions que hi pendrá part a Barcelona el novell y ya célebre tenor don José Farras per tindrer que marchar a Madrid contractat per una empresa de la Cort pera realitzar una tournée de 4 anys. Tarde a les 3 y mitja, funció sensera, 2 obres 2. Primera: la ovacionada zarzuela de Chapí «El Rey que rabió». Segonna: la ópera «Marina», creació del senyor Farras, Nit a les 9 y mitja. Extraordinaria funció en honor del president de l'Unió Ferroviaria, secció catalana, Pedro Ribalta y demés individuos de la junta. Comité de vaga, Beneficencia, y prempsa de la sitada Unió per el assert, sensatez, y cordura demostrada en la última vaga. «Assistirán els homenatjats». Primer: la opera «Marina» «adiós a Barcelona» del tenor senyor Farras. Segòn: l'aplaudida zarzuela «La alegría de la vaga». Preus tarde o nit 1 pesseta entrada y butaca. Se despatxa a Comptadía.

Teatre Apolo

Avui diumenge 13. Exit indiscutible. Tarde a tres quarts de quatre, nit a un quart de deu. El drama en 6 actes, de gran exit «Amor que mata ó El sueño negro», y la comedia «La Dolora».

Saturno Parc

Gran Centre de Sports y atraccions. Obert tots els dijous tarde y diumenges dematí, tarde y nit.

Entrada de passeig, 10 cénts.

LA RABASSADA

HOTEL-RESTAURANT

está obert tota la nit. Gabinets particulars Cuina de primera. Servei a la carta y coberts desde cinc pessetes fins les deu de la nit. Teléfon número 7.643.

Concerts

en el Saló Menjador del Restaurant de 1 a 3 tarde y de set a nou nit, pel sextet que dirigeix el celebrat violinista D. Joan Sala.

Atraccions Americanes

Scenic, Railway, Water Chute, Bowing, Alloys, Cake-Walk. Casa Encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla. Passeigs, etz.

Tramvia directe desde la Plassa de Catalunya a La Rabassada.

FRONTO COMTAL

Gran partit per avui diumenge 13 a les sis.
ROJOS: Gabriel, Arnedillo.
BLAUS: Macala, Elola, Odriozola.

Avans d'aquest partit s'en jugarà un altre a 30 tantos y quinieles.—Comensant a un quart de cinc.

Detalls per cartells,

Turó Park

De 10 matí a 7 tarde.

«Atraccions», «Concert», «Putxinel-lis». A les 4: Gran festa escolar; cansons y gimnas a ritmica pel Orfeò Infantil del A. D. R. del Poble Nou.

Entrada 25 céntims

Comisió Deportiva del cim del Tibidabo

SALUD y RECREU.—Avui tarde. Gran concert per una renomenada Banda de Profesors.—Gronxadors.—Carroussel. — Putxinel-lis.—Distraccions varies, etz, etz.

Concerts

ANGELUS-HALL Guarro Germans

Rambla Catalunya, 7. Telèfon 1477

Selectes audicions musicals pels meravellosos instruments de fama universal PIANO ANGELUS MELODANT, de 88 y 65 notes amb PALANCA de FRASEIG y botons melòdics únic que imita per complet la pulsació del pianista per medi del MELODANT, els DIAFRAGMES PNEUMÁTICS y el ARTISTYLE (patents exclusives de l'ANGELUS). ANGELUS ORQUESTRA MELODANT únic que té registres d'orga, aplicable a tots els pianos WELTE MIGNON, meravellós instrument que reprodueix la execució personal dels grans pianistes. ORQUESTRINA SIMFÓNICA y ORQUESTRIONS ELÈCTRICS. Els millors aparells musicals del món. PIANOS RONISCH, GUARRO GERMANS, MARSHALL, BRINSMEAD, WINKELMANN, KRAUS, etc. HARMONIUMS KASRIEL. Orgues E. F. WALCKER y Companyia. «Grand Prix», Bruxeles, 1910. Nous rotllos de 88 y 65 notes.

ALCAZAR Gran Cafè Concert. Restaurant de primer orde. Sarsueles alegres Continuament Grans Debuts.

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - GINJOL, 3

Nit: Gran exit de tota la Troupe.

Gran Edén Concert

Music-hall Parisenc de Primer Ordre

Gran concerts tots els díes Tarde y Nit per una important «Companyía de Varietès».

CONCERT - LA GRAN PEÑA - SANT PAU, 83

Tots els díes tarde y nit, grans concerts prenenthi part «La Cackavera».

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, devant Teatre Comtal

Grans Concerts tots els díes tarde y nit, per una important «Companyía de Varietés».

Cinematógrafs

Gran saló cine Doré

Avui Diumenge sessió matinal de 11 a 1, amb un hermós programa de pelicoles y 4 ARACCIONS, 4. Sessions de dos quarts de quatre a dos quarts de nou, y de dos quarts de deu a dos quarts d'una atraccions que alternarán, CONDESITA OLGA fenomen musical. THE REKLIESS anillistes de forsa sens rival. LOS BRAHMA, jongleurs nous a Barcelona. y de gran èxit. Ovacions continues a l'hermosa ballarina LA BELLA TRIANITA. Dimars 15: Debut important LA NIZARDE. Dijous 17 debut de primer orde els reis del *ciclisme*

Troupe Hugo Dafils

DIORAMA Avui diumenge programa escullit, «El policía Murray, «El Calvario de Polidor», «La filiación», «Casamiento de Riviano»,

El retrato de la amada

y altres. Venda y lloguer de pelícoles.

CINE DIANA

S. Pau, 85.—Tapies, 6, enfront Estrella y Comte de l'Asalt

Avui Sessió Vermouth de 11 a 1, Escullit programa. Estrenes «Entre espada y la pared», «Actualidades Gaumont N. 41» Ultim día de «Obsesión ó el Naufragio del Titanic», «Teodoro Korner». «Devorado por los Leones», «El Ultimo Obstaculo». Exit «La Mujer Detective» y altres. Tarde desde les 3 sessions, programa alternat. Nit. Programa Selecte, Variació de programa. Dilluns: estrenas «Historia de una madre» «Las Damas negras», «Juramento [illegible]».

IDEAL CINE

A les 11 GRAN VERMOUTH

Tarde y nit, en totes les sessions se progectaràn, entre altres, les boniques pelicoles «Devorado por los leones», y «El último obstaculo». Dilluns grans estrenas «La Atracciòn del fango», «Historia de madre»

Sala Mercè

4-Rambla d'Estudis-4

GRAN CINEMATOGRAF

El millor y més variat programa de pelicoles de gran novetat, científiques y panorámiques, dramátiques y cómiques alta comedia y documentaries.

PROGRAMA EXTRAORDINARI

Tots els díes interessants estrenas. Si voleu pasar un rato divertit y de bon humor visiteu les

Grutes maravilloses

Grans atraccions — Espectacle original

EL PALAU DE LA RIALLA

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Gran Teatre Espanyol, Tertulia Catalana

S'obra un abonament a 4 dijous nit de Moda comensant el dia 17. L'abonament està obert al magatzem de òptica de Ferràn Arruga. Jaume I 14, y a la comptaduría del Teatre.

Tertulia Catalanista

La Tertulia Catalanista, després de 28 anys de actuar sense interrupció en els teatres d'aquesta ciutat, se veu obligada enguany a suspendre ses funcions, per no poder oferir, amb les degudes garanties una temporada completa de Teatre Catalá.

Al fer avinent això als seus abonats y demés concorrents a ses vetllades, ha de cridarlo l'atenció pera que no's deixin sorprendre amb titols semblants que res tenen que veurer ni amb la Tertulia Catalanista, ni amb cap absolutament dels elements que la composan.

Plana literaria y artística

VIDA ESPANYOLA

Estem en la platja d'una capital llevantina. Els patricis de la ciutat, davant del mar s'empenyen en respirar molt aire y una mica de poesía. En la llum del capvespre, se destaquen els colors violents de les casetes en una decoració de sarsuela esquenca. No hi ha en el mar ni barques, ni gavines, y com que per aquestes terres no desconeix l'Atracció de Forasters, no s'hi veu cap mariner apedassant xarxes, tot cantant sbarcaroless. Unes quantes senyores, totes blanques, fan de gavines, uns quants xicots s'entretenen en fer relliscar pedres en el mar sense cap onada, y al meu entorn, un grupu de senyors conversen. Són tres magistrats — tota l'Audiencia — y un comandant de civils y el director de l'Institut y un senyor ric que no's cansa d'escoltar sabiduries.

Jo acabo d'arribar de Barcelona y me han parlar de bombes. El comandant de civils somriu irónicament, mentres tothom parla estorat del nostre misteri. Al final, el comandant parla:

—Això s'acabaría si la benemérita s'encarregués de les investigacions. No va acabar amb el bandolerisme d'Andalusía? Y llonc?

Els magistrats aproven. Jo també aprovo, peró me permeto objectar:

—Vostés no creuen que'l cos de serenos y de vigilants que tenen les claus de totes les cases, en el sentit recte y en el sentit metafóric, no tindría d'esser l'investigador de tan gran misteri?

Els magistrats tornen a aprovar. Un d'ells comensa a exposar el seu pensament:

—Si a mi'm nomenessin jutge especial... Tots convenen en que a Catalunya hi ha massa lenitat per part de les autoritats. Se propaguen masses doctrines destructores, hi han excessives absolucions, la política entelanca l'acció de la justicia, y després el jurat, aqueix jurat amb un cor tan gran. Al final, li faig a un senyor del marge una pregunta.

—Y aquí, cóm estan? Hi ha molta criminalitat?

—Phs... No gaire, no gaire. No obstant ara tenim deu penes de mort, peró quatre hi ha que advertir que són del mateix poble.

Un vapor, sortint en l'horitzó, posa en el paisatge una nota marinera de menjador. El director de l'Institut recita un vers que acaba:

en la playa hay un aduar
y a lo lejos un navío
viento en popa caminar.

Deu esser den Zorrilla. Al comandant no li agrada. Prefereix la del vaixell pirata de Espronceda. Y la recita. El director de l'Institut la troba poc melancólica, perqué era'l director de l'Institut les poesies marines deuen de tenir una certa tristor, y per a provarho diu uns versos en valenciá que segurament seran del poeta conservador senyor Llorente. Un magistrat comenta al final:

—No resulta malament el valenciá en poesía. Y a propósit — me diu, — com está això del catalanisme?

S'iniciá una discusió. El comandant es partidari de que la benemérita resolgui el problema del catalanisme, després del de les bombes. Un magistrat ben calvo y ben negre, amb trajo y corbata negres, perqué ho imposa el cárreg, diu la seva:

—Jo opino, com en Santamaría, que l'unitat de lleis y de llenguatge es la grandesa de les nacions.

El dret polític de les universitats espanyoles es exposat enfront del Mediterrani, que segueix essent lapidat pels xicots. Un segon magistrat, fet malbé per la vida, viatjant permanent que ha saltat com un gimnasta judicial de Girona a Cádiz y de Cádiz a Oviedo y d'Oviedo an aquesta platja plácida, emmagatzemant resignació, exposa la seva teoría, mitg en burla, mitg en serio:

—An a mí, senyors, me ficaren en «Chirona» y en «Chirona» vaig passar dos anys. Phs... Ho vaig passar malament. Com aquí, com per tot arreu. Això no té remei. Els catalans se separarán, els valencians per no esser menys també, els altres procuraran passárseles lo millor possible y nosaltres ens quedarem sense drets passius, lo més respectable que hi ha en la vida. Y com que en Santamaría diu que l'unitat llegislativa es la grandesa dels pobles, vetaquí que no'ns voldran en lloc.

La tertulia riu, peró desseguida els comentaris tornen.

—La veritat que tot está prou malament. Saben vostés quants anys fa que no he ascendit? Vuit anys!

Surten els escalafons, surten els companys afortunats que feren una bona carrera pel torn d'elecció. Sobre tots aquells caps, guardadors de la llei, l'infortuni de la paga que no dona pera viure, agita la revolta. La queixa salta d'una boca a l'altra. Acaben per sospirar. Qué faran ells, galeots del pressupost, si no poden deixar les seves carreres, si no els hi es possible, com als altres, marxar a provar fortuna, perqué són els intérprets dels codis, els sacerdots de la patria, a la qual tenen d'enlairar, amb la qual tenen de viure, posant les seves vides a l'alsaria de la vida d'ella?...

El senyor ric ens ha fet pujar en uns carruatges. Tornem a ciutat. Pel camí trobem els pagesos que passen polsosos, baixes les espalles. Saluden resignadament la cavalcada, descobrintse amb el respecte que sempre han estat saludades les justicies a Espanya. A la porta de la ciutat, un agutzil ens diu que en un poble hi ha hagut un crim.

—Homicidi o assassinat? — preguntem els magistrats.

—Assassinat.

Els magistrats rondinen:

—Una altra pena de mort, segurament.

PARADOX

EL CAPVESPRE EN LA SELVA

(Diàleg romàntic)

Es en una selva d'arbres milenaris cap a la part del Pirineu. Fosqueja y per entre mitg de les clarianes del bosc, la postra que va del grana al rosa, corona divinament les albes montanyes pirinenques. En l'interior de la selva la penombra té'l misteri torturant de la solitut. Els arbres són altíssims, amb troncs negres y poderosos: pareixen talment exércit de gegants en marxa: uns tirats envant, altres enrera, altres de costat, tots amb ferides obertes en les scorpes.

Arnau, el trovador, y Bruniselda, la castellana, l'oid atent, la fas anguniosa, escoltem.

Molt del lluny ve el só d'un corn que acaba per emmudir poc a poc.

Arnau, apassionat, besa a Bruniselda y diu:

—Ha callat el corn. S'allunya el perill, amada.

—Oh, si sabesses quina por he tingut, Arnau!

—Mira, guaita al lluny. Hem triomfat. Les hosts del teu pare menen pel camí de la plana. El meu ardit ha reixit bé.

Se sent novament el corn, peró més disminuit encara. Bruniselda, temorosa, s'atanya més al trovador.

—El corn, el corn altra vegada, Arnau!

—Amada meva, ma Bruniselda amada! Lliures ja, amor meu!

—Mon Arnau, mon trovador, dusme lluny d'aquestes terres!

—Qué tens, Bruniselda?

—Oh, Arnau! He mancat a Déu, he mancat als homes, he mancat a ma rassa! Perdona mes paraules. Ja ho veus, lluny del castell, lluny dels meus pera sempre! Sóc condemnada...

—Lluny dels teus, peró regina y senyora del meu cor.

—Jo so dolenta.

—Tu, dolenta, santa criatura? No, tu obeeixes les lleis universals de l'amor. Déu no ho'n farà retret d'això, ja que ell ha creat aquesta passió celestial que's diu amor.

—Si tu sabies?...

—Digues...

—Jo seré la perdició de ma casa... El castell de Perelló será aterrat per culpa meva!...

—Conta, conta...

—Una nit d'hivern, negra nit de tempesta, mon pare y senyor, vora la llar, me digué'l destí del castell nostre... Si mai per mai, deia mon pare, una dona de la nostra casa deshonrés el nom de Perelló, el castell será assetjat, assaltat y destruit... Y jo he sigut aquesta dòna, Arnau!

Cau agenollada als seus peus, demanantli perdó de ses paraules. Llágrimes cristallines llisquen avall de ses galtes de satí.

Arnau l'aixeca, l'abrassa, les mans acaronadores apropen a son pit el cap gloriosament daurat y sedós d'ella, y li parla amorós, insinuant...

—No als meus peus, als meus brassos, aquí, damunt del pit que per tu batega.

Oh, ma Bruniselda! Deixa ja temors, deixa ja quimeres vanes. No creguis en vaticinis de gent aventurera. Es una la veritat! Sies forta.

Escolta. Quan te vareig conéixer venía de les terres del Llanguedoc. Allí la pau era entre'ls homes, peró altres homes hi han dut la desgracia. Jo he lluitat al costat dels bons. Carcassona, Tolosa y Muret saben de la lealtat y la forsa del meu bras. Jo he vist morir, gloriosament, al rei don Pere.

—Mon brau trovador, mon aimat!...

—Jo he revoltat amb mos cants viles y vilatges, pobles y ciutats.

—Jo t'aimo, jo t'aimo...

—Són molts els castells enrunats, peró día vindrá que ni un sol castell restará sobre la terra; día vindrá que no hi haurá nobles ni servents y tots els homes seran uns.

Oh, dolsa estimada meva! Mirem bé! D'ont vinc jo? Quin es el misteri del meu naixement? No'n sé res, no he conegut als meus pares! Peró jo, tu, tots els nascuts, nobles o servents, han vist la llum y moriran entre dolors, pera tornar al no res, d'ont hem vingut.

Es ja de nit. Una claror somorta y pálida inonda la selva de llum somniadora. Sá y enllá petites clapes argentades que l'oreig mou fantásticament. Osiris, la blanca, regna en la volta de l'espai.

—Mira, mira enlaire! La nit ha vingut. Per entre'l fullam els estels brillen esplendorosos, rodejant la llum sobirana. La selva dorm y la dolsa remor de les cascates ens parla de pau y d'amors. Lluny dels homes, la naturalesa es gran, ens diu la vida futura; vora dels homes sempre l'angunia y el dol.

—Cóm parla, mon trobador!

Endintre del bosc s'ou una remor extranya, com de garrigals estossats, de branques trencades, de petjades d'homes. Bruniselda s'abrassa desficiosa a l'Arnau y un xisclet contingut fendeix l'aire.

—Quina remor! Oh, si serem descoberts, Arnau?

—Si ens descobrissin moriría matant, ans que passar per l'afrenta de la forca.

—Y jo moriría amb tu.

—Doncs, no parlem de perills; vingui lo que vingui, l'un per l'altre en mort o en vida.

—Oh, sí, sí...

—Parlem de la llibertat que ens espera. Lluny d'aquestes montanyes veurás quant ampla es la terra y que blava es la mar. Veurás que hermosos són els díes quan un es lliure y té qui l'estimi y sab estimar.

—La nit es fosca, mes sento que'ls teus mots m'aclareixen la vida y el món. Oh, amor, amor!...

—Tu sabrás de les llunyanes terres, de la Barcelona dels nostres comtes, de l'Italia bella, de Venecia, Florencia, Génova, de la Roma dels Papes y els monuments. De castell en castell, de Cort en Cort, arribarem fins a Bisanci; anirem cap al país de les boires: la terra será petita pera nosaltres. Després, quan haguem dut per tota la terra els nostres cants d'amor, pujarem a les naus y direm a la gent de mar les esperanses d'una humanitat futura.

—Ta boca me fascina, tots ulls m'encisen... mon Arnau, mon Arnau!...

La testa li cau damunt el muscle de l'aimat. Els ulls glauc se miren en els ulls negres y els llavis somriuen y se busquen y se besen.

Poc a poc s'acosten a unes penyes hasáltiques que són seti y respatller per sos cossos llassats. Resten en éxtasi, fins que novament s'ou el corn y remor de veus.

—El corn, el corn, Arnau!

—No temis, valor.

El corn se percebeix més clar, entre crits d'homes que tant aviat semblen atansarse com allunyarse.

Arnau s'aixeca resolut y Bruniselda cau mitg defallida en les penyes, exclamant aterrada:

—Som perduts! Estem descoberts!

—Ans la mort que caure en ses mans.

—Ans la mort que deixarte.

Arnau tira de l'espasa y Bruniselda se redressa, altiva, y arrenca el glavi que du el trovador, que diu per la seva arma.

—Tu m'has salvat cent vegades, tu'm salvaras ara de la deshonra.

—Y això pera mí. Veurás com la filla d'un Perelló sab portarse.

Esperen breus moments, amb angoixa mortal. La remor creix a intervals y a intervals minva. Arnau, amb amor infinit, que diu l'hora suprema, extreny en abrassada infinita a Bruniselda.

—Bruniselda, Bruniselda!

—Qué negra es la nit!

—Qué clars els teus ulls!

—Qué dolsa esperansa se perd!

—Qué dolsa es la meva estimada.

—Morir quan la vida tant bella venia!

—Morir foll d'amor es morir en gloria!

Durant aquestes frases, encantats l'un de l'altre, extranys a tot lo del món, insensiblement, crits y corn han anat callant, callant, fins a confondres en el silenci august de la nit en la selva. Quan desperten del seu encantament, una joja delirant illumina la blanca carona d'ella y la varonil y hermosa fas d'ell. Escolten.

—Arnau! Ha callat el corn!

—Es la llibertat que torna. Amunt, amunt el cor!

—Demá, lluny d'aquí.

—Demá comensa el nostre romiatge per la terra. Cantant, cantant, direm en els palaus, en les ciutats, en els camps y les viles, el benestar de l'humanitat futura; el jorn en que ni un sol castell s'aixecará sobre la terra, que ni un sol bras será armat, que hauran callat tots els odis y seran esborrades les castes; que l'amor no s'amidará amb l'interés y será cosa santa y elevada.

—Mon brau trovador, mon cantor aimat! Amb tu a la fi del món.

—Bruniselda meva! Dolsa amor! Selva endins un paratge encantat ens espera. Avui la lluna beneirá'l nostre amor. Vina, vina!

—Teva, teva, mon Arnau!

—Ma vida! La selva mormura, els astres ens miren y tot cant aamor. Voldria coronarte de flors, esposa meva; peró sía la meva garlanda, besos de mel y el llit nupcial la molsa del bosc.

S'allunyen en l'espessor dels troncs gegantins. Pareixen una visió encantadora, evocada per les fades de la selva. De tant en tant, besos perllongats, frenétics, diuen el foc d'amor y la dolça de dues ánimes. Un ventijol vingut de poc branda acaronador els brancatges, dolsament suau, com un chor de verges sota les voltes de catedral immensa, quan el sacerdot aixeca l'hostia en l'hora del sacrifici.

PERE CASALS

La desgracia de's Cap Negre

—Veusaquí, dos, per dirho tot, fa en Peret al comensar el relat de la present historia, que la setmana abans del fet, jo havía pescat a sa fitora, as volantí y, ademés, havía agafat un nero en un cau que jo sé y me callo. Com que sa decasa, es molt amanta dels foneis marins, jo que si, que aquell diumenge al matí — un día d'ángels — agafo sa canya's sanatxo y sa gamba que jo mateix havía agafada'l jorn abans, y alo, alo, amb es meu aire, tiro cap es cap Negre.

—Ja tots vosatros sabeu l'esparagol tan fresc que hi ha en es cap Negre. No sé si també sabeu que es lloc ont s'agafen molts torts y serrans. Tots es pescadors mos hi solem trobar y, encara que de paraula mos fem compliments, tots es dintres se mos remouen de quimera y de frisansa, mateix mateix que aquells cassadors de boleta que graten sota un mateix arbre. Tots no deixeu de saber tampoc que aquell qui vulgui anar a peu a l'esparagol cal que's lligui bé les betes de les espardenyes, altrement, corre'l perill de rodolar com un palet de riera y... a fer malves. Veusaquí, dos, per dirho tot, que aquell día, quan jo devallava pe's roquisser de tan mal trapeig, encara'l sol no era exit. De veres, una matinada bonica. Jo de passada m'anava entretenint a cullir foneis perqué, me deia entre mi, per matiners que hagin estat es altres pescadors, de primer entuvi, hauran provat si piquen a sa Cala Rodona.

—Ah sí! També n'hi ha forsa de peix a sa Cala Rodona, sol dir una veu.

—Sí, peró no pas tant com allá. Ah nois! Tal com havía pensat, tal va esser. L'esparagol ben desert. Tots els peixos estarien per mí. Vaig bromejar tota sa fondalada. Es torts y es serrans y ses julivies anaven venint, venint. Quina delicia! No més que hi pogués estar un quartet sol jo faría un bon ranxo de peix. Jo'ls veia es pobrets peixets allí en es fondal vert, airosos y bellugadissos, que, amb molta gana, anaven menjant es bromeig. Es clar sí era hora d'esmorsar! Peró veusaquí, que en es moment just que acabava d'escar, sento al lluny fressa de rems. Bona trompeta! Això sí que estaría bé que ara que tenía's camp sembrat vingués un qualsevol a cullir es gra. Jo que sí que, tot d'un m'aixeco, agafo sa canya y es sanatxo y depressa, depressa, m'amago en aquella reganya.

No sol fallar mai una veu en aquest punt.

—Ah sí. Ja sé ont es.

—Procuro atalaiar aquell home de tant bona astruganza y no me veig que es en Ralau.

—Mare de Déu! Ja ho crec!

—Aquell home que sempre parla sol.

—«Ralau que farem? Ralau, has tingut sort d'esser es primer. Ja cal que t'afanyis, Ralau!» Així anava parlant el bon home, mentres preparava's volantí. Jo que sí, llavors, váig cridar un ai llarg, com el d'un moribon.

El contista, llavors exala un alirel dolorós.

—Aaaai!

Tots els oients responen amb un chor d'estridents rialles.

—«Ralau, has sentit?». Peró's murri no's moia encara.

Jo torno a cridar, així amb veu molt planyidera:

—Aaaay! «Ralau, aquí s'ha despenyat un home. Vel més que t'envagis, Ralau». Tal dit, tal fet: va cobrar es volantí, y mort de por va fúger tot ciant. Surto, aleshores de l'amagatall y, rient de la por de's pobre Ralau vaig comensar a pescar; peró, per pega, encara no havía enganxat dos serranots, que... puf... ja vaig sentir un altre bot. Alsa, tornemhi, que no hem fet res. Me tornoi a amagar a sa reganya. Eren en Maraina y es seu pare. En Maraina era aquell home que parlava malament. Mateix que en Ralau se varen posar sobre sa fondalada, allí ont jo havía bromejat.

El narrador, a l'escarnir la veu den Maraina, ho fa amb tanta habilidesa y gracia, que tothom riu a grans riallades.

—«Pa...pa...re, això sí que es sort esser es pri...pri...mers.»

—«Allá, dos, afanyemnos.»

—«Ma...ma...mare de Déu que peix. Quin ranxo que farem!»

—Ja té'l donará's ranxo, pensava jo, y, decidit a acabar d'una vegada, vaig repetir es crit de mort: Aaaai!

—«Pa...pa...re, has sentit?

—«Sí que ho som sentit. A veure, calla.»

—Jo que sí aprofito aquell moment de silenci pera llensar un ai d'agonía. Y, ah renoi! allá'viau de veure en Marayna y's seu pare amb quina llestesa cobraven es volantí.

—«Aquí hi ha algun home que s'está morint. Anem, noi, corre, que ja sé'ls treballs que donen aqueixes coses.»

Y amb un dos per tres, esparverats, sense saber lo que's fejen, varen desaparéixer més llestos que un peix. Y veusaquí com jo vaig quedar senyor de tots es serrans y torts que ja devien estar impacients de que no se'ls hi dongués l'esmorsar. Amb aquest final heu de fer es pensament que tot el pobe sí'alarmá amb la desgracia de's cap Negre. Per lo vist, tant en Ralau com en Marayna y son pare, de tant espantats no foren bons pera pescar res y amb la pruija de desfogar es trastorn arribaren al poble. Ah fiets de Déu! A tots aquells que trobaven a tots els hi deien lo mateix: «As cap Negre s'ha espenyat un home». En Ralau aná a trobar es jutge, y en voleu de enrenou al jutjat per'nar fer ses diligencies, y de bullici en es carrer Major, y de xerrameca en totes les boques de les comares?

—«Y no se sabí qui es?» — preguntaven aquestes amb grans exclamacions d'horror.

—«Hi haurem d'anar per mar, deia s'agutzil, si no volem espenyarmos tots els de's Jutjat!»

—Qué passa? vaig preguntar a una dona qui ploricosa havía exclamat: «Pobre home, qui deu esser?». La dona molt afectada va giranse y me digué:

—«No ho sabeu, vos, Peret? Si que es estrany! Un pobre home que s'ha espenyat en es cap Negre.»

—Déu l'hagi perdonat, vaig fer jo.

—«Aí sí! Déu l'hagi perdonat! Ves qui li havía de dir, pobre home.»

Com aleshores passés en Maranya per allí a la vora jo que'l crido y li dic:

—Diu que hi eres tu Maranya?

—Jo, jo, jo... el som vist caure; peró no'l som pas conegut.

Y esfonzant el seu esguart, lluent d'enveja, en es sanatxo acurullat, va dir:

—«Ca...ca...caratsus Peret, avui si que ha anat bé sa pesquera.

No cal dir que tots els circonstants acullen y coronen la cantarella amb un esclat de vives rialles.

MIQUEL ROGER Y CROSA

Rondalla al clar de lluna

En Ramon Vinyes ha publicat un nou llibre, «Rondalla al clar de lluna». Es un llibre fet de misteri y de luxuria, ont les frases hi són amb aquella lluisor torbadora de les pedres dels collars de les gitanes. Rondalla d'estrelles de plata, de pastors milenaris, de petons lascius y de sang també, rondalla de lluna clara de montanya, peró també de «sabat».

En Ramon Vinyes no ha volgut posar el seu llibre a la venda y l'ofrena, present de selecció, an aquells amics seus que eren dignes d'escoltar el seu conte llegendari, del qual, tribut d'amistat y admiració an en Vinyes, copiem les planes primeres.

(Venen els últims ressons de les cansons... Recullinent de posta... S'apropen pastors; corren. Davant d'ells, la pastora Jonsa... Volen rialles, crits; van al vell enigmátic; se tiren grapats d'herves, escampen joventut... Prop del vell són rosers vora una fassa... Criden espiregats, sans; el pastor anguniós guaita com deu guaitar una vella torre severa els carrers diumengers de la ciutat infantina.)

GRALL, EL PASTOR

Pare: conteu una rondalla.

ALTRE PASTOR

Els remats s'en a les ciedes, ve'l repós; conteu una rondalla, vell pastor.

JOFRE, EL PASTOR

La de cada día quan se pon el sol!

(El vell els guaita amb els ulls plens de visions d'abisme. Sa veu, lassotant la calma de la posta, es com l'aleteig d'una au nocturna.)

EL VELL PASTOR

Guaiteu la posta!... Haviau vist mai tan irats els cels? Quanta rojor cau sobre les montanyes nevades! Ara han parat els cants dels pastors de les altres ciedes y s'adorm la terra! Quedi sense rondalles aquest día!

GRALL, EL PASTOR

No, no, pare; la rondalla!

EL VELL PASTOR

Els cels abrandats són fatídics!...

JONSA, LA PASTORA

La rondalla, la rondalla!!

(El vell guaita a Jonsa, qui fulgura alegre, la boca roja com els ponents y els cabells or com el sol extint. La veu del vell es recelosa com l'ona que pressent el penyal ardit... La veu de la pastora es fondament ingenua y vehemenia. La pastora omple de brins d'herva la barba y els cabells del pastor vell...)

EL VELL PASTOR

Ho pregues tu?... Conto.

(Els pastors joves enrotllen a Jonsa y l'esguarden encantats.)

Y no'l fiis d'aquests pastors joves; ni de mon fill... Són com el sol... No ho sabs que'l sol...!

JONSA, LA PASTORA

Conteu!... Va de rondalla!

(La llum del jorn va estinguinse... Ve de les ciedes una remor d'esquelles, sossegada, adormidora... El vell comensa la rondalla, carregantla d'anys y de misteri.)

EL VELL PASTOR

El sol es com un boc lasciu... Besa a les estrelles pel cel... Ho he vist jo, a qui tots teniu per boig... y que sé que tots besariau a la pastora!... Entre les estrelles blanques n'hi ha unes roig-blavoses — són les estrelles que han rebut el bes del sol... — Jo he vist com les besava'l sol... Oiu?... Abans, com una pastora en mitg dels seus remats, hi havía una estrella blanquíssima voltada d'altres petites estrelles blanques. El sol la volía... El sol es un bosc amb barbes de foc. L'estrella era pura y el sol no li era grat... Y el sol vinga cercarla perfidiós... Quantes promeses li feu... Jo tinc un llit amb cortinatges de porpra... Guaita, pastora: era una porpra com aquesta que s'arrossega pels horitzons, la del llit del sol. — Hi vindrás en mon llit, estrella... y els mariners en els silencies dels mars y els pastors en els silencis de les montanyes, sentiran tos crits de goig a dintre dels meus brassos... «No hi vindrés, deia l'estrella pura... Y el sol feia més promeses...»

JONSA, LA PASTORA

(Els ulls li brillen de cobdicia y de somni. Passa la má per sos cabells y esfulla les flors que'ls ornen. Resa fantasies.)

Quin bon amant el sol, que tant promet.

(Parla un pastor.)

No podries donármel tu un llit amb cortines de reina.

JOFRE, EL PASTOR

(Apassionat, ple d'ambicions; assajetat d'amor.)

Lo que vulguis, te donaré... Un talam llumenat per mon cor encés, com per una llantia vermella.

(La pastora riu y parla a altre pastor.)

JONSA, LA PASTORA

Ni tu podries donármel un llit amb cortinatges rojos, encesos.

GRALL, EL PASTOR

(Posant crim en sa promesa y son desitg.)

Amb la meva sang tenyiría els cortinatges del teu llit!

JONSA, LA PASTORA

Que es bon amant, el sol!

EL VELL PASTOR

Feia més promeses, encara. — «Si m'estimessis, estrella blanquíssima, ofegaría a tots els altres astres a dintre dels meus brassos y la seva llum l'expremería sobre teu... Tota la llum dels espais en tu. Déu te tindría enveja.» — «Res desitjo.» — L'estrella era pura!

JONSA, LA PASTORA

Jo'l voldría el sol per amant!

(Les mans de Jonsa s'alsen als espais com pera sentir el pas de l'impossible desitg... Els pastors palidegen, gelosos.)

JOFRE, EL PASTOR

Maleit ell... Jo't donaré la llum de les estrelles.

GRALL, EL PASTOR

Jo... Qué donarte que s'iguali als seus dons?... El mateix sol presonen.

ALTRES PASTORS

Nosaltres te donarem el món pera que hi juguis com una gata amb un capdell de fil!

ALTRES PASTORS

Nosaltres arrencarem el blau del cel pera t'en fiasis una vesta blava!

EL VELL PASTOR

(Segueix foscament la seva narració, escampant les fredors de sa veu sobre les flames dels mots joves.)

Una nit, el sol volgué furtar a l'estrella y s'envolcá amb una capa de tenebres... El seu foc transparentava sota la capa... L'estrella l'endeviná... Clarors d'aurora boreal vestien els cels... Els mariners y els pastors, que esperaven la fosca per abesar a l'amada, el maleiren... L'estrella fugí... Rodolá pels espais... El sol llensá la capa de fosca y vingué primerenc el día sobre'l món. «Retorna, estrella blanquíssima» — L'estrella devallava, foradant els espais... — «Pera que ningú sápiga que t'he besat m'enfonzaré en els mars y el meu foc evaporará l'aigua; y te besaré en mitg de la fumera.» — «Retorna.» — «Pera que tu sols regnis, apagaré el meu foc...» L'estrella devallava...

JONSA, LA PASTORA

Amant espléndit, sol, prometmels els teus dons y seré teva!

ELS PASTORS

(Amb un xisclé foll de rabia, fosforajantes les closes dents.)

Jonsa! Jonsa!

EL VELL PASTOR

Caigué en els monts y s'absconsá entre'ls rocs l'estrella. El sol la cerca y els seus raigs ho espien tot... Guaiteu: el roig de posta es el roig de la seva ira... Avui tampoc l'ha trobada a l'estrella. Viu en les nostres baumes y surt de nit quan mix la lluna... Cada nit muda de ajoc... En la bauma aont ha dormit s'hi obre una flor de plata. El sol mai la trobará!

Retorn de Primavera

Lema: EGLOGA

Era aquell temps en que les ninfes núes
formaven llargues y gentils corrúes
desvetllant els boscatges amb llurs cants,
quan el déu Pan Jonávalshi la pauta
inflant les gaites en senzilla flauta
oferta pels canyars georgians.
Y era aquell temps qu'en els camins ombrosos
divagaven els faunes sorollosos
deixant marcats al sol llurs peus rodons
com els d'una remada de moltons
y esclataven sonors y vigorosos,
com clares y afinades sinfonies
precursores d'erótiques follies,
rialles y petons.

Allá en el cim de l'Helicó, les neus
brillejaven al sol que les fonía
com una ofrena d'hivernals trofeus
que Natura en les crestes extenía.
Devallaven les boires blanament,
falagaxades pel jogar del vent
com unes troques d'esponjada seda,
y s'aplanaven lentes, dolsament
damunt de la pineda.
Engroixien els febles degotalls
y eren rierols y aprés riberes blanes
y eren cascates de desfets cristalls
omplint de veus les planes arcadiones.
Semblaven els vells pins erectes copes
parant l'aigua hivernal que s'hi gebrava
y de llurs branques xopes
la darrer gota d'aigua hi tremolava
y un raig de sol, juganthi, l'irisava.
Ceres, leshores, amb un gest segur
de sa má oberta, les llevors sembrava
de les belles collites del futur,
y les prades extenses, y els vessants,
y el milenari bosd, y la ribera,
desplegaven domassos verdejants
per rebrer triomfalment la Primavera.
Un jorn, a trenc de sol, com un estel
únic y clar en l'amplitut del cel,
la primer flor de l'any apareixía,
y al veureria sorgí,
la gotad 'aigua del brancam del pi
per anarla a besar se desprenía.
Y era de prompte en la molsuda prada
un devosall d'aromes y color,
y era un bell refilar de l'aucellada
en el brancam dels ametllers en flor
El cel tenía una blavor intensa
y s'aixecava poderosa, immensa,
de l'Helicó l'espatlla de gegant
neta de neus y boires, car riallera
plenes ses mans de flors, la Primavera

devallant jogant per sa vessant.

Dels boscos, dels aubacs atapaïts,
els faunes ne sorgien sorollosos
saltant pels marges y fondals florits,
portant damunt llurs torses musculosos
una ninfa que reia esbojarrada,
núes les carns, ardenta la mirada,
cavalcant ferma son corcer estrany,
y fent de brides en sa má rosada
les barbasses de boc de son company.
Y així passaven per la verda prada.
S'escabellaven les gronxantes testes
y s'inclinaven els pelosos colls.
Per presenciar les amoroses gestes
s'esbadellaven els gentils capolls.
Y era un concert immens
de crits joiosos y triomfals rialles.
Cada petó moría entre l'encens
de les flors que servien de mortalles.
Els roures milenaris agropats
entorn dels llacs de transparentes linfes
miraven com passaven desbocats
els faunes y les ninfes
en llarga y estridenta cavalcada,
camí del misteriós tarongeral
qui englotía l'ardenta bacanal.
Y queia desfullada
com una ofrena nupcial, divina,
amb la darrera rialla esbojarrada
la flor de tarongina.

. . . .

La flauta del déu Pan de sóns divins
de nou sonava entre'ls erectes pins.

JOSEP CALZADA CARBO

A ma germana gran

En el día del naixement del seu primer fill

Tes entranyes maternals
van parí aquell jorn un ángel,
rialler estava'l cel
y la terra endiumenjada,
florida encara en grogor
per el Corpus que finava,
una nena vas dû al món,
carn de carn de tes entranyes!

—

Que hermosa que eres al llit
entremitg de roba blanca:
tos llavis descolorits,
una rosa en cada galta,
tos ulls negres, brillejant
igual que estels en ta cara
tos cabells caient a rulls
per damunt de tes espatlles;
y els raigs del sol, per besart
de ple entrant dintre ta cambra
y al toparse totseguit
amb l'ardor de tes mirades,
van trobarse sol y sol
fit a fit, de cara a cara!

—

Ton fillet ploriquejant
demananthe una mirada,
un somrís que fos florit
en tos llavis, flors de grana.
Ton fillet, tantost nascut
demanava amor de mare.
Que hermosa que erets al llit
entremitg de roba blanca.

XAVIER GAMBUS

El fossar de Sitges

Ahir, després d'haver deixat en sa darrera estada la despulla mortal d'un beneméril sitgetá quals virtuts eren comentades pels amics que allí ens trobavem, al devallar del clos ont els morts romanen entre flors y verdura, parlárem dels vius, dels qui actualment constitueixen la vila de Sitges, dels qui avui infants seran homes demá, dels qui després d'ells vindran, dels qui, habitants de Sitges, o perqué hi són nats y a Sitges tenen llur fogar o perqué atrets per l'encís de la Sabur sempre hermosa hi són vinguts pera joir dels deleits qui, abundosament aspergeix, y deiem que tots voldrien veure la estimada vila, cada jorn més próspera, més floreixent, més hermosa.

Un dels medis que hi hauría pera fer de Sitges la vila sens rival entre les qui voregen la mar llatina sería fomentarhi la creació d'edificis sumptuosos, construir camins, rampes, avingudes amb plantacions de arbres, amb macissos florits que'n perfilessin les línies, car lo que fins avui s'es fet, y tot y essent ja important, no es més que una mostra lleugeríssima de lo que's pot y se deu empendre pera fer de Sitges la vila encisera que tots desitgem... y naturalment, parlant de les mirandes, terrasses meravelloses, espléndits palaus que's podrien fer a Sitges, se'ns acudí preguntarnos quin era'l lloc més avinent pera les construccions, com si ja fossin fetes, jo descrivía als amics que m'escoltaven. La meva resposta fou extendre'ls brassos, y sense parlar gaire, per lo solemne del clos ont ens trobavem, limitarme a mostrar a uns y altres lo seti ont erem, les superficies que rodegen el fossar, les rampes que hi menen.

Tot aixó, anavem dient, a l'esser fora la «citá dolente», pot y deu esser l'indret més hermós de Sitges y de Catalunya. Es, doncs, cosa urgent que's comensi a fer opinió sobre la conveniencia de treure'l fossar de Sitges d'ont avui se troba, portantlo per llá darrera aquella joieta d'Hospital nou que l'eximi arquitecte Font Gumá ha tingut el bon gust de construir y els sitgetans el bon gust de deixarli acabar sense imposarli estranyeses. Un cop el fossar nou inaugurat, el turó a llevant de la platja de Sant Sebastiá sería per forsa el lloc escullit pera aixecarhi el pom de flors, d'arbrats y de palaus, que ferien digne «pendant» a l'incomparable turó de ponent, amb l'iglesia parroquial Maricel y Cau Ferrat.

Prou ens plauría veure realitzat lo que vosté'ns descriu — digueren els amics amb qui parlavem. — Comensi vosté per escriure una nota resum de la present conversa.

—Amb molt de gust — vaig respondre, — l'escriuré pera compláurels a vostés y per amor a Sitges.

Y com poden veure, ja está escrita la nota resum de la nostra conversa.

J. PIN Y SOLER

Paraules d'un Majoral [1]

—Envers a l'hostal
segueixo fent vía,
passant, per fer dret,
per entre les vinyes;
conec el camí
com ningú el sabría:
qui me'l va ensenyar
va sê una fadrina.
Jo anava a l'hostal
quan ella en venía
y amb son dols parlar,
la noia aixerida,
—Sabreu el camí?
recordo va dirme
—No l'oblidaré,
hermosa fadrina.
—Quan sigueu aprop
d'aquella masía,
veureu una font
al peu d'una alsina
y al davant mateix
un camí s'hi ovira:
apareix planer,
de sobte s'enfila
y seguint després
la carena altiva,
veureu a l'hostal
que us dará el bon día.
Envers á l'hostal
segueixo fent vía.
Conec el camí
com ningú el sabría:
qui me'l va ensenyar
va sê una fadrina.

—En el patí, com bromegen
els alegres majorals!
Quin esclatar de rialles,
quin modo de conversar.
El més jove tant sols parla
de fadrines y saraus.
Que n'ha seguides de festes!
Que n'ha vistos d'envelats!
Com se'n riuen tots els altres
quan els parla enamorat
de la fadrina qu'estima
y no pot oblidar mai.

—Oh les nits serenes del pródic estiu
que records m'evoquen d'altre temps passat
y amb elles m'hi esplaio y'l llavi hi somriu
per l'ardencia boja d'un goig anyorat.
En totes les coses que la lluna aclara,
com abans hi oviro la visió suau
y m'apar més bella nostra terra mare
y més ple d'estrelles aquest cel tant blau.
Desde la finestra de l'hostal quiet
estenc la mirada cap a l'horitzó
y la fantasía remembra el secret
d'una nit serena plena d'ilusió.
Oh aquest verd de vinyes que's perd cap [enllá!
l'ánima s'hi frisa per trobarshi endins
com en temps de joia—que no tornará—
per seguí amb l'aimada tots aquests camins.
Oh aquesta cadena d'arbres fruiterars
qu'esgranar podrien els mellors records
viscuts entre somnis d'uns dies ben clars
que per l'estimada d'altre temps, són morts.
En el gran misteri de la nit placent
reviuen els somnis y el llavi somriu;
somnis y rialles que s'endurá el vent
en les nits serenes del pródic estiu!

R. RIBERA LLOVET

(1) Fragments d'una poesia premiada en els darrers Jocs Florals de Sabadell.

Deportives

Carnet d'avui

Matí a les nou, regates de rem «Barcino II» (primera prova). A les deu, regates de vela «Copa Orion». A les onze, regates de rem «Barcino II» (segona prova). Partits de pilota al Frontó Comtal pels socis del «Sport Basc». A dos quarts de dotze, partit de «Foot-ball» entre elements del «Club de natació» al camp del «F. C. Barcelona». Tarde a dos quarts de quatre, partit de «Foot-ball» entre'l «Barcelona» y l'«Espanya» al camp del primer. A les quatre partit copa «Ciudad» entre «Europa» y «Internacional» al camp de l'«Espanyol». A la mateixa hora partits entre «Avens» y «Barcelona» (según team) al camp del primer y entre «Barcelona» (según team B.) y «New Catalonia» en el camp d'aquest.

L'assumpte Reñé

Per fi, sembla que aquesta qüestió que per dos díes ha estat la nota dominant en els cercles foot-ballístics, va en vías de solució.

Segons ens han dit, se celebrá una reunió entre varis elements de la Junta del «Barcelona» y en Reñé quedant la qüestió definitivament arreglada. Per lo tant, demá no jugará en Reñé ni en tot lo que falta pera acabar el mes actual.

Celebrariem que aquestes noticies fossin certes.

"Avens,,-"Barcelona,,

Els nostres estimats amics y correligionaris de Sant Andreu, desitjosos de fer presenciar al públic uns bons partits, y al mateix temps poguerse ells entrenar convenientment, ha fet que avui'l nombrós públic que assisteix als partits, pogués veurer el seu treball enfront d'un equip de tanta importancia com es el segón del «Barcelona», que estará compost pels següents jugaadors Peris — Tudó, Lorca — Bori, Ponsá, Sabater — Reñé, Oller, Guzmán, Llonch, Espelta.

L'Avens, estará representat, per en Rabaque — Puiggalí, Serraníes — Vergés, Mestges, Planell — Cabrellas, Romá, Marcos, Pouguet y Solías.

No dubtém que amb aquest quadro de jugadors, el camp de l'«Avens», es veurá plé, com d'un quant temps ensá, ja es una costum.

"Internacional,,-"Europa,,

Entre'ls elements dels clubs «juniors» hi ha gran espectació per poguer presenciar aquest «match» que se celebrará com sempre en el camp de l'«Espanyol», puig ja es sabut, que ambdos clubs se disputen la Copa «Ciudad». L'importancia dels jugadors y l'igualtat que están els equips respectius, tot fa esperar una lluita renyida, y que per fí un dels dos, quedará triomfador, ja que no obstant haver disputat ambdós dugues vegades la mateixa Copa, sempre quedaren empatats.

Esperem que dilluns podrem donar alguna noticia en aquest sentit.

FOOT-BALL

SOBRE LA FEDERACIÓ

En un hermós y eloqüentíssim article, el nostre amic Narcís Masferrer, glosant unes paraules de don Alfons, demana que barcelonins y bilbains oblidin llurs enemistats; que catalans y bascs retornin a la Federació Nacional (?) dirigida per madrilenys, oblidant les futeses que'ls feren separar d'ella.

Hermós article el del nostre amic! Ple d'hermosa prosa y de parrafades eloqüentíssimes!

Sí, que oblidin llurs enemistats, llurs futeses els catalans y la gent del Nord. Que quedi mort tot lo passat.

Peró que tornin a Madrid, a humiliarse a la Federació Espanyola, encara que sigui pel bé d'aquest sport del que som tant aimants! Que hi tornin y siguin rebuts amb el més gran despreci de tots! No, aixó no pot esser, nosaltres, els catalans, quant menys no'ns hem d'humiliar per res, ni per ningú.

Y aquells hermosos projectes de constituir la Federació dels Clubs del Nord? Que no's veu, que'l que ara reculi y vagi a humiliarse davant la Federació, será cregut incapás d'haver pogut fer aquesta associació, que'ns havía de portar a la regeneració «footballista» a Espanya?

Admetem que l'idea del nostre amic prosperi. Creu ell conscientment que duraría llarg temps l'unió de la Federació?

Si precisament se demana un impossible, perqué mai ha existit aquesta unió entre els d'aquí y els de les altres terres.

No més ha de fixarse en qüestions polítiques, administratives, d'art, de sport, y es veurá que aquesta avinensa de carácter que es precís pera fer una Federació Espanyola ben unida, ens falta.

Y ara se preten, que amb tot lo passat, s'oblidin els rencors per ambdues parts? Es aixó completament impossible per ara, y desgraciadament no passa d'esser un somni massa hermós, pera que pugui esser una realitat.

Mes, entre tant, que'ls catalans, que'ls bascs, que tots els aimants espanyols d'aquest sport, se juntin pera fer entre tots una Federació ben forta y potenta, que demostri que a Espanya no sols tenim toreros, sinó pobles y comarques enteres que per tot lo que sigui en bé del sport en són uns entusiastes, que's fassi una Federació ben organitzada y ben administrada, que en ella no hi domini l'odi y l'intransigencia, que més tart la portaría en el descrédit y raquitisme en que actualment viu la Federació Nacional (?) Espanyola, dirigida a Madrid.

Aquest es el parer d'un aimant del «foot-ball».

VICENS BERNADES

EL FRACÁS DEL "RUGBY,,

No fa gaire temps que'ls aficionats y entusiastes d'aquest «foot-ball» deien que'l titulat «Associació», o sigui el que's juga aquí, sofría una gran crisi, y que minvava la poca (?) afició que segons ells hi havía.

Mes els fets ens han vingut a demostrar que no sols no es així, sinó que'l que ells creien un perill de mort, actualment es més fort y més potent que no pas el brutal «rugby».

Un cronista francés temps enrera se planyía que'l seu sport favorit anés perdent adeptes. Y res més demostrava la crisi que está sofrint, que lo que diu el mateix autor, explicant que a Fransa, diariament se formen nous Clubs de «foot-ball» «associació». Ademés, diu, moltes societats del nostre país que fins avui s'han dedicat exclusivament al «rugby» actualment h ihan fundat seccions de l'altre «foot-ball». Al Mitgdía de Fransa, el «rugby» va perdent un gran nombre d'entusiastes que's decideixen per l'altre. Y segueix l'articulista donant datos y planyentsen d'aquest increment que pren el «foot-ball associació».

Mentres aquest se juga a quasi tots els Estats europeus, el «rugby» sols se juga a Fransa, Anglaterra, Estats Units, Sud d'Africa y una mica a Holanda y també a Russia. A les demés nacions no ha tingut vida.

En canvi a Finlandia, Suecia, Noruega, Anglaterra, Dinamarca, Holanda, Bélgica, Fransa, Alemanya, Suissa, Austria Hongría, Italia, Espanya y Portugal, veureu que'l «foot-ball associació» compta amb un nombre crescudíssim d'adeptes. A América hi han varis Estats, entre ells Xile, República Argentina, Brasil, en que actualment es un dels jocs que més agraden ;a Cuba se va extenent moltíssim, y així seguiriem per totes les parts del món y trobariem aficionats a aquest hermós y agradable sport.

Y creiem que una de les principals causes del fracás del «rugby» es que no s'ha extés y no per falta de propaganda, sinó que'l públic ha sentit repugnancia pel seu carácter brutal.

El «rugby» no es el «foot-ball», noble y elegant com l'«associació». No s'hi veu aquella astucia dels jugadors pera guanyar; amb ell qui es més fort, més brutal, més mestre en l'art de fer «travetes», aquell es qui gunya.

El «foot-ball rugby» quedará estancat y no's practicará més que en uns quants llocs. Fins el día que no puguin empapar ben bé al públicd e lo que es aquest sport, cosa casi impossible, ell no podrá portar una vida triomfant com la del «foot-ball associació» que a mida que's va coneixent més, triomfa d'un modo espléndit.

Y aixó es un motiu de joia pera nosaltres, al veure que'l noble «shoot» triomfa del brutal cop de puny.

BERNAT V

IACHTING

Són tants y tant variats els projectes del Reial Club de Barcelona, en lo que en aquest sport se refereix, que es molt difícil condensarlos en aquesta curta ressenya.

Arribats ja els balandres que van anar a córrer les regates al Cantábric, en les que'l nostre Club va obtenir un resultat extremadament satisfactori, y fetes les regates de Caldetes, celebrades últimament, el Comité de vela se preocupa actualment de la confecció del programa de regates d'entrenament pera aquest hivern.

També está ja quasi ultimat el programa de la gran setmana náutica que's prepara pel mes d'abril de 1913 en que ademés de les copes Mediterrani, de don Alfons, y de la Lliga Marítima Espanyola, s'hi han de córrer aquest any la Gran Copa del rei pera la serie de set metres (construcció nacional) y probablement la gran copa del Mediterrani, que ja quasi está acordat crear per confederació entre tots els Clubs del nostre mar llatí.

Per si aquests quatre premis, dels millors que en «iachting» tenim a Espanya, no eren prou a donar lluiment y importancia extraordinaris a les nostres regates, se correran també una serie de regates internacionals amb premis d'importancia, en metálic y objectes d'art, a fi de procurar que vinguin a visitarnos els iachts extrangers que concorren a les regates de a «Cote d'Azur» que com tothom se sab tenen fama mondial.

Alguns dels iachts que avui té'l nostre Club sabem sofriran reformes importants a fi de millorar les seves condicions de camí y poder lluitar amb més probabilitats d'éxit amb els seus competidors, que estem segurs han de venir a disputarse'ls premis.

Se parla amb insistencia de la construcció de dos iachts nous de la serie de sis metres y un de la serie de vuit. Podem assegurar que un aficionat del nostre Club está en tractes pera adquirir al país o a l'extranger un bot iacht de la serie de set metres, que pugui lluitar amb el R. C. B., que es sens dubte un dels millors d'Espanya.

Avui ja es el Reial Club Barcelona el club espanyol del Mediterrani que té més iachts de forma moderna, y de realitzarse tots aquests propósits, se posaría al cap de tots els clubs del nostre país.

CODASTE

***

Avui diumenge, a les deu del matí, tindrá lloc la segona prova de la Copa Orion, regata pera balandres del R. C. B., y qual primera prova se celebrá a comensos d'aquest estiu.

Hi han inscrits els següents balandres: «Mar y Cel», «Orion», «Apache», «Fera», «Wanda», «Ena» y «R. C. B.».

El recorregut es de sis milles al triángul.

No obstant, segons el vent que fassi, se donaran menys voltes, escursant el trajecte.

REM

Avui se correrá la regata entre debutants y campions del R. C. B. pera disputarse la iola «Barcino II».

Tindrá lloc en el recorregut desde la boia lluminosa al moll de Barcelona; 2.000 metres en línia recta. La prova será doble, correntse al matí, a les 9 la primera y a les 11 la segona, amb diferentes embarcacions. L'equip dels campions estará format pels «rowingmen» Oriol, Reig, Barnola y Font, timoner Camps, y el dels debutants per en Sala, García, Lecha y Villapol, remers, y Bonet (C.), timoner.

***

Un día d'aquests celebraran reunió els organitzadors del nou Club Náutic, que no són altres que'ls bons amics de l'Agrupació Náutica «Barcelona» instalats a can Joanet, el conegut llogador d'embarcacions.

En dita reunió s'aprovaran probablement els estatuts, que ja estan redactats, portantlos desseguida al Govern civil, car volen que'l Club estigui constituit legalment el mes que ve. No hi ha acordat encara el nom que adoptaran, peró sabem que'l de «Club Náutic Barcino» té molts partidaris entre els socis.

L'inauguració tindrá lloc a primers d'any, amb una hermosa festa náutica que estan preparant y que segurament revestirá importancia. El domicili del nou Club será interinament a can Joanet. Més endavant (tal vegada molt prompte), faran construir un nou edifici flotant de més capacitat.

ESTROPADA

PEDESTRISME

No parlaré de la molt coneguda carrera a pas gimnástic. La meva intenció es dir quelcom sobre lo que practiquen la majoría dels boxeadors americans, que es «la course a la marche» (carrera caminant).

A París he presenciat sortides de 150 corredors, més ben dit, caminadors; alguns d'ells s'han empassat l'antic «Tour de París», 33 kilómetres (avui 37) en 3 hores y 17 minuts. La gran «performance» de la «marche» es deguda an en Gallot, qui amb el seu pas típic de 52 centímetres va aconseguir velocitats magnífiques. Com he dit, aquest va batre'l record de velocitat a l'hora, caminant la distancia de 14 kilómetres.

Sembla que no sigui possible que amb un pas de 52 centímetres se pugui caminar tant depressa.

Els llegidors creuran que aquests que al matí fan tard a la feina, avensen molt, no? Doncs, s'equivoquen.

Y pera demostrarho vaig a citar un cas históric que va passar al notable nadador J. Cuadrada y a un íntim amic meu.

Cert diumenge anavem varis amics; el tema de la conversació era el sport en general y naturalment va arribar el torn al pedestrisme. L'íntim amic meu va parlar de la cursa caminant y en Cuadrada, desconeixent aquesta materia, ho va rebutjar alegant que ell tenía un pas molt llarg y que'l pas de 45 a 50 centímetres que es el que practica el meu amic, mai podría competir amb el seu.

Peró l'amic, que sabía molt bé lo que's portava entre mans, el va retar «sur le champ»; les condicions de la cursa varen esser «handicap» 300 metres; l'amic Cuadrada va disfrutar de 20 metres de ventatja; mes als 50 metres de cursa ja no li valgueren perqué va esser passat pel seu contrincant.

Pera resistir una distancia llarga, naturalment, es necessari un entrenament molt seriós.

S'ha resistit la distancia de 150 kilómetres de Rouen a París, sense experimentar gens de fadiga pulmonar; aquesta mateixa distancia pera resistirla a pas gimnástic, en primer lloc, se tindría d'esser d'una complexió molt forta, y després portar un entrenador amb uns quants litres de vinagre y una ampolleta d'amoníac, pera preveure tots els desmais ocasionats per la gran trepidació del cervell.

Aquest sistema de marxa es senzillament l'ordinaria, sols que's té que accionar amb completa contracció muscular: el pas no ha de passar dels 55 centímetres y pera compensar aquesta distancia tan curta, el pas será lo més rápid possible d'uns 110 a 125 per minut.

Prego que'n prengui bona nota el corredor Prat, que tan brillant paper va fer en la cursa darrerament celebrada.

G. GARCIA

TURISME

El Comité organitzador del Congrés ha acordat allargar el plas d'admisió d'adhesions fins el 20 d'octubre.

Pera més detalls dirigirse a la Secretaría general, Carretas, 14.

Amb motiu de celebrarse aquest certamen de cultura internacional s'ha organitzat un viatge per Espanya que segurament deixará un grat record an els que hi prenguin part.

L'itinerari es el següent: Barcelona, Tarragona, Valencia, Córdoba, Granada, Málaga, Ronda, Algeciras, Tánger, Cádiz, Jerez, Sevilla y Madrid.

En aquestes poblacions que, per sa historia y monuments són veritablement notables, els congressistes disfrutaran d'una serie d'interessants festes que pera fer agradable son viatge, han organitzat els Sindicats de turisme.

Aquesta excursió pot ferse amb gran comoditat y economía, y pera evitar abusos en els serveis, anirá un comissari encarregat exclusivament d'aixó.

L'itinerari se fará en un confortable tren especial, y els hotels han fet importants rebaixes pera els congressistes.

Botlletí comercial

12 Octubre de 1912

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'42	.....
— xec	.....	.....	26'87
París, xec	6'00	.....	6'25
Madrid ... sses banca, a 8 d/v.	.....	0'30	.....

Efectes públics

	Oper.	Diner	Paper
Deute Int. em. 1908 serie A...	85'70	.....	.....
— — — — B...	84'60	.....	.....
— — — — C...	84'65	.....	.....
— — — — D...	83'60	.....	.....
— — — — E...	83'45	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — — G.H.	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amortisable serie A...	.....	.....	.....
— — — — B...	101'50	.....	.....
— — — — C...	101'50	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— — — serie A...	94'80	.....	.....
— — — — B...	.....	.....	.....
— — — — C...	94'80	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — dif. series.	94'80	.....	.....
Títuls Deute Mun. 1903-4-5...	.....	.....	.....
— — — 1906 A B C	95'00	95'00	95'50
— — — 1907......	93'75	93'75	94'25
— — — 1910......	93'75	93'75	94'25
— — Maig 1899 Ensxe.	96'00	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	.....	.....	.....
— — Reforma 1908....	94'00	94'00	94'50
— — Mun. de Sarrià...	.....	99'25	99'75
Emprèstit Diputació Prov.....	102'00	102'00	102'50
Port de Melilla y Xa arines...	.....	105'50	105'00

Obligacions

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior. Barcelona	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar..	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia.	.....	95'50	96'00
— esp. Alm. Val. Tar.	94'50	94'50	95'00
— Osca a Fr.ª, alt. lín.	93'50	93'50	94'00
Mines Sant Joan Abadeses....	.....	.....	.....
Tarragona a Barc. y Fransa...	56'75	56'75	57'25
Madrid, Sarag. Alic., serie A..	.....	103'50	104'00
— — — B..	100'75	100'50	101'00
— — — C..	.....	94'50	95'00
— — — D..	93'50	.....	.....
Madrid a Barcelona, directes..	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	.....	.....	.....
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	.....	.....
— — adherides..	.....	.....	.....
Med. Zam. Or. Vigo, em. 1880.	48'62	48'50	49'00
— — — 1883.	.....	48'50	49'00
— — serie G y H.	.....	78'50	79'00
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cácer. Port., serie 1.ª.	.....	.....	.....
— — — 2.ª.	.....	.....	.....
— — — 3.ª.	.....	.....	.....
— tots els cent. impars.	.....	.....	.....
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	.....	.....
Cariñena a Saragossa........	.....	.....	.....
Olot a Girona..........	.....	.....	.....
Companyia General Tramvies.	96'75	96'25	96'75
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext..	.....	95'00	95'50
— Barc. Elec..	.....	101'75	101'25
—	92'00	91'50	92'00
Companyia Transatlàntica	.....	.....	.....
Canal d'Urgell....	80'75	80'50	81'00
Soc. Gen. Aigües Barc.	.....	.....	.....
— — —	.....	94'00	94'50
Comp. Gen. Tab. de Filipines.	.....	100'25	100'75
General Sucrera d'Espanya...	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland.......	.....	.....	.....
— — preferents	.....	93'75	94'25
Port de Barcelona, emp. 1905.	.....	.....	.....
— — — 1908.	.....	.....	.....
— — Circul. 1909.	.....	.....	.....
— — — 1910.	.....	.....	.....
— — — 1911.	.....	.....	.....
— — — 1912.	.....	.....	.....
Port de Tarragona......	.....	103'25	103'75
Bonos pref.—Comp. reg. Ebro.	.....	93'25	93'75
Foment Obres y Construc....	.....	97'25	97'75
Comp. Cotxes y Automòbils..	.....	99'25	99'75
Siemens Schuckert, Ind. Elec.	.....	99'50	100'00
Societat Valenciana Elec	.....	101'25	101'75
Navegació y Industria........	.....	91'00	91'50
Societat Carbons de Berga ...	.....	97'00	97'50

Accions

	Oper.	QUEDA Diner	QUEDA Paper
Banc de Barcelona.......	67'00	.....	.....
Banc Prestams y Descomptes..	.....	.....	.....
Catalana General de Crèdit...	.....	.....	.....
Societat de Crèdit Mercantil...	.....	.....	.....
Comp. Reial Canalisació Ebro.	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ, *Rambla del Mitg, 22.*

Borsí del matí		Obre	Tanca
Interior, fi de mes........		83'60	83'70
Alacants, ídem........		92'80	92'75
Nords, ídem........		97'80	97'75
Orenses, ídem........		.....	24'80
Colonials, ídem........		.....	.....
Andalusos, ídem........		.....	63'85
Cotons........	N/D.	.....	.....
Catalanes........		.....	.....

Borsí de la tarde			
Interior, fi de mes pròxim....		83'62	83'65
Alacants, ídem........		91'70	90'80
Nords, ídem........		96'80	96'05
Orenses, ídem........		.....	24'10
Colonials, ídem........		.....	.....
Andalusos, ídem		61'50	61'25
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba......		.....	.....
Cotons........	N/D.	.....	.....
Catalanes........		.....	.....

Canvis de moneda

Alfons........	5'75	p. 100
Isabels........	8'75	—
Unses........	9'15	—
Or de quatre durus........	5'75	—
Or de un y dos durus........	4'75	—
Dollars........	8'75	—
Lliures esterlines........	26'80	ptes.
Francs........	5'85	p. 100
Marcs........	130'00	—

Borsa de Madrid

Interior comptat........	83'45
— fi de mes........	83'45
— — pròxim........	.....
Amortisable 5 per 100........	.....
— 4 per 100........	95'00
Banc d'Espanya (accions)........	448'00
Accions Tabacalera........	288'50
Riu de la Plata........	.....
Sucrera preferents........	.....
— ordinaries........	13'50
— obligacions........	80'00
Francs........	106'10
Lliures........	.....

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA

LIVERPOOL, 12 *d'octubre*

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	3.ª	Tanca
Disponible........	6'30	....	6'23	....	....
Setembre-Octubre ..	6'08	....	....	....	6'02
Octubre-Novembre.	6'05	5'96	....	....	5'99
Novembre-Desembre	5'99	....	....	....	5'93
Desembre-Janer	5'99	5'91	....	....	5'93
Janer-Febrer	6'00	5'92	6'00	6'02	5'94
Febrer-Mars........	6'02	....	....	....	5'96
Mars-Abril.........	6'03	5'94	....	....	5'97
Abril-Maig........	6'05	....	....	....	5'99
Maig-Juny..........	6'06	5'97	....	....	6'00
Juny-Juliol	6'06	....	....	6'08	6'00
Juliol-Agost	6'06	....	....	....	6'00

ALEXANDRIA, 12 *d'octubre*

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Novembre........	9'20	N.	9'12
Janer........	9'15	9'07	9'07

NOVA-ORLEANS, 12 *octubre*

	Anterior	Avui	
Disponible........	10 7/8	....	10 7/8
Octubre........	10'83	.....	10'84
Novembre........	10'80	.....	10'80
Desembre........	10'80	.....	10'00
Janer........	10'83	.....	10'83
Mars........	11'01	.....	11'01
Maig........	11'14	.....	11'14
Agost........	11'27	.....	11'27

Arribades als ports dels Estats-Units 52,000 bales en un dia, contra 69,000 de l'any anterior.

Preus corrents de cotons en rama, donats per la junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas.	178 a 180	173 a 175	171 a 173
Altres ports...	... a ...	... a ..	.. a ...
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas.	168 a 170	165 a 157	000 a 000
Altres ports...	166 a 168	163 a 165	000 a 000

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. REGÁS.

Día 12 d'octubre

Els 100 kilos, fóra consums

Andalús, nou........	de 121'75 a 130'00	pessetes
Tortosa........	de 148'90 a 165'20	—
Borges........	de 000'00 a 000'00	—
Baix Aragó........	de 160'55 a 173'90	—

Mercat en tendencia a l'alsa.

Estació del Bogatell: Existencia .... 3 vagons
— — Arribades .... 1 —

OLIS REFINATS

Encaixes de 6 bidons de 4 litres

Regás, extravergo........	8'50	pessetes cada u	
— superfi........	7'50	—	—
La Trompeta........	6'50	—	—

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 62.*

HAVRE, 12 *octubre*

Café (good average)	Obre	Tanca
Desembre........	90'00	90'00
Mars........	88'50	88'50
Maig........	88'50	88'50
Juliol........	88'25	88'25
Setembre........	88'25	88'25

Ferm.

NOVA-YORK, 12 *octubre*

Café (Tipo núm. 7)	Obre	Tanca
Desembre........	.....	[illegible]
Mars........	.....	14'48
Maig........	.....	14'51
Juliol........	.....	14'57

Sostingut.

PARÍS, 12 *octubre*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
4 Octubre........	30'87	.....
4 Janer........	31'50	.....
4 Mars........	32'00	.....

Ferm.

HAMBURG, 12 *octubre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Octubre-Desembre........	9'72	....
Janer-Mars........	9'85	.....
Maig........	10'07	.....
Agost........	10'27	.....

Sostingut.

LONDRES, 12 *octubre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Octubre-Dessembre........	9/7 ...	.....
Mayo........	9/11 1/2	.....

Sostingut.

LLANA

HAVRE, 12 *octubre*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Mars........	179'00	.....

Calma.

PEBRE

HAVRE, 12 *octubre*

Tellicherry	Obre	Tanca
Desembre........	65'25	.....
Mars........	66'25	.....
Maig........	66'75	.....
Juliol........	67'50	.....

Calma.

METALLS

LONDRES, 12 *octubre*

Coure........	..	..
Estany........	..	..
Plom........	..	..
Plata........	..	..

HAMBURG, 12 *octubre*

COURE	Obre	Tanca
Janer........	.....	.....
Octubre........	.....	.....

BLAT

París	
4 de octubre........	20'40

Ferm.

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, *plassa Antic Born, 14.*

Día 12 octubre

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o moll de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 ázoe........	34'50
Sulfat ferro cristallisat........	6'50
— — pols........	7'00
— — cristallisat per 10 tonelades........	....
— — pols — 10 —	....
— amònic 20/21 ázoe........	44'50
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/52 per 100 potassa pura........	25'50
Sulfat potassa 90/95 equivalent a 48/52 per 100 potassa pura........	38'50
Superfosfat cals mineral 13/15 per 100 àcid fosfòric soluble........	7'50
Superfosfa cals mineral 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble........	8'00
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble........	9'00
Superfosfat cal òssos 15/17 per 100........	11'00
Escories Thomas 15/17 per 100 àcid fosfòric soluble........	8'50
Kainita 12/13 per 100 potassa pura........	8'50
Sulfat coure 98/100 puresa........	72'00
Sofre en sacs de 40 kilos, el sac........	8'50
— — — 20 — —	4'35
— flor en sacs de 50 kilos, el sac........	13'00

Botlletí del Treball

En Barrio y en Cordoncillo

Han arribat a Barcelona el president y secretari de la Federació Nacional de Ferroviaris d'Espanya, companys Barrio y Cordoncillo, els quals venen amb el propósit de donar explicacions sobre la seva actuació, desde'l Congrés de Ferroviaris de Madrid fins a la data.

A l'estació a rébrels hi havia un bon nombre de ferroviaris que'ls feren expressives demostracions d'afecte.

Ahir nit s'havia de celebrar una reunió general, que fou sospesa, per no trovar local a propósit explicativa dels treballs efectuats pel Comité Nacional de Ferroviaris. Sembla que després de Barcelona els esmentats senyors visitarán, amb el mateix fi, Lleida, Saragossa y Valladolid.

Molt ens temem que de tals viatges y reunions ne vingui la desunió dels ferroviaris catalans—de tots sense distinció—y que això sigui en perjudici d'ells mateixos. Després de la vaga'ls ánims han quedat quelcóm excitats, forsa excitats. Y si'ls senyors Barrio y Cordoncillo no tenen una mica de prudencia, si en lloc de limar espreses y escursar distancies, enfondeixen encara més les diferencies que han nascut després de la lluita, això será fatal pera'ls ferroviaris.

Procurin, doncs, els senyors esmentats, que el seu pas per Barcelona no deixi un rastre de passions que fassin per molt temps impossible tota avinensa entre les dugues seccions de ferroviaris catalans, si es que de debó estimen la causa proletaria, com creiem y jamai hem posat en dubte.

No som sospitosos de parcialitat en aquest plet. Quan en els primers dies que la vaga era declarada, desde les planes d'un diari barceloní s'atacava furiosament als directors del C. N. de F. de Madrid, deixarem sentir el nostre paré y fins ho ferem amb una mica de vehemencia, defensant el criteri de qué no podia atacarse als directors de la Federació sinó baix el punt de vista de que anaven errats, no perque fossin traidors als ferroviaris ni s'haguessin venut al Govern y les Companyies.

Considerantnos, doncs, amb un dret d'intervenir en aquest plet, demanem als senyors Barrio y Cordoncillo que fassin bona feina, que no quedi darrera d'ells una estela de odis.

Y es en nom de la causa obrera que ho demanem, puig reneguem d'aquells que pet amor propi mal entés, o conveniencies de partit, arrastren als treballadors a situacions de violencia.

La vaga Arcs Aguilar

Abans d'ahir nit, en el «Cine Montanya» tingué lloc la reunió general dels estampadors pera tractar de la solució de la vaga Arcs y Aguilar.

En el local hi havia una gran gentada que no baixaria de 2,000 persones.

Presidí'l company Serra, el qual doná compte del principi d'arreglo convingut entre'ls senyors Arcs Aguilar, Governador y la comissió obrera, condicions que ja coneixen els nostres llegidors.

Parlaren diversos companys en pró y en contra, essent la discusió molt laboriosa, tant es així que la reunió s'acabá passada la una de la matinada.

Al fi s'acordá acceptar aquestes condicions y donar un vot de confiansa a la J. D. en la persona del president, pera que dugués a la práctica l'acord y resolgués les questions de detall segons el seu criteri. L'acord fou pres no més que amb 37 vots en contra y 28 abstencions: els que votaren en pró foren incontables.

Els carreters de Manresa

En la reunió general que celebrá ans de ahir nit la Societat de Carreters s'acordá ratificar l'acord de la vaga de l'Agencia Arderiu y Pallerols y nomenar una Comissió pera visitar al senyor Arcalde y enterarlo de l'assumpte, recabant la seva intervenció pera solucionarlo.

També s'acordá nomenar altra comissió encarregada d'anar a trovar als treballadors «esquirols» de dita Agencia pera invitarlos bonament a que deixin el treball.

Ambdúes comissions han practicat avui les gestions que'ls foren encarregades, de les que donarán compte als seus companys en la nova reunió general que celebrarán demá, a les nou del vespre.

Una vaga de sabaters

Els operaris de la sabateria Soriano y Ibáñez, situada en el carrer d'Aribau, núm. 50 se declararen abans d'ahir en vaga, solicitant aument de preu en la má d'obra.

Companys sabaters tots: negueuvos a ocupar el lloc dels vaguistes si algú us fa proposicions y el triomf será nostre.

Salut y emancipació.—La Junta.

Federació Sindical d'Obreras

Se'ns prega la publicació de la següent circular:

«La Junta Directiva de la Federación Sindical de Obreras con la de su «Protectorado», ruegan a la mujer barcelonesa quiera cooperar al esfuerzo que para el bien y mejoramiento común hacen sus hermanas las propulsoras de la obra, alistándose a las filas de la misma, practicando así las santas y caritativas doctrinas, las cuales son el espíritu de la asociación «Amnos fraternalmente y adelantaos para honrraros».

En ella encontrará la mujer obrera, traducidas en realidades sus aspiraciones de mejoramiento: profesional por medio del espíritu de sindicalismo y mutualidad que guía la asociación, por las escuelas que con tendencias a profesionales funcionan ya en ella, y por la Bolsa del Trabajo: general por la sana y moral enseñanza que se procura recaba en las clases y conferencias que de los más necesarios conocimientos se les dá; y material por las secciones de Socorros mutuos, Préstamos y Ahorros que se implantarán.

En las escuelas que están abiertas todos losd ías laborables, de 7 a 9 de la noche, se dan clases de Lectura y Escritura, Gramática y Aritmética, Mecanografía y Francés, Corte, Confección y Lencería, Encaje de bolillos y Labores. Y conferencias de Moral y Sociología, Cultura física e Higiene, Economía doméstica y Pedagogía maternal, y Arte aplicado a las labores. En preparación clases de Dibujo y Música.

La Bolsa del Trabajo estará abierta también los días laborables de 7 a 9 de la noche, y por medio de ella se procurará todas las más colocaciones, en bien de las sindicadas y de los patronos y señoras que a ella se dirijan, de todos los oficios de los que haya Sindicatos adheridos, como son aceras, sastres, bordadoras, dependientas de comercio, planchadoras, peinadoras y obreras de taller.

En los días festivos por la tarde habrá Sección coral y Fiestas educativas.

La Federación Sindical de Obreras es la casa de todas aquellas mujeres que estimándose mútuamente buscan el bien común, y la de todos aquellos que sintiendo el verdadero amor al prójimo, busquen en él la solución de todo problema de la humanidad.

Por la Junta de la Federación y la de su Protectorado.—La Comisión.

Domicilio de la Federación: Condal, 15, principal.»

INFORMACIO DE BARCELONA

Pulcrament editat per la casa Baguñá y Cornet, s'ha posat a la venda un llibret en la forma dels poockets-books anglesos y en el que s'hi reprodueixen 50 vistes de Barcelona amb les llegendes en espanyol y en francés, constituint un gran alicient pera'ls forasters que visiten la nostra ciutat y desitgen emportarsen un record gráfic de la mateixa.

DROGUERIA SUCURSAL DALMAU Licors, vins y xampanys

En la Secretaría de l'Academia y Laboratori de Ciencies Médiques de Catalunya (Portaferrissa, 6, principal), queda oberta desde avui l'inscripció pera un curs de Bacteriología clínica y técnica bacteriológica que comensará'l dia 25 de l'actual, baix la direcció del professor Dr. don Albert Lleó y Morera.

La Junta organitzadora de l'Assamblea de Federació Nacional Escolar, visitá ahir al senyor Rector, pera fer an aquesta autoritat algunes demandes relacionades amb dit acte. El baró de Bonet els hi oferí totes les facilitats poossibles notificántelshi que contribuiria además a l'Assamblea amb un donatiu.

S'ha rebut també l'adhesió y protecció del catedrátic y exregidor don Santiago Mundi y del professor de l'Escola d'Enginyers don Jaume Prats.

—ESTOMACAL FALLIERES. Es el millor y el més digestiu.

Tornada a la normalitat la qüestió ferroviaria, la Direcció dels vapors correus d'Africa va suspendre'l servei diari pera continuar el trisetmanal que tenía establert, però degut a les instancies del comers d'aquesta capital y Valencia y no preocupantse dels sacrificis que representa, ha acordat implantar amb carácter definitiu el servei diari entre Barcelona y Valencia y viceversa exceptuant els diumenges.

Creiém que l'acord de la Companyía será ben rebut pel comers y públic, prestantli tot el seu concurs pera que vegi en part recompensat els sacrificis que representa una millora que sols merecix alabanses.

—SECADORS industrials per aigua calenta, vapor alta y baixa presió y aigua calenta. —PRECKLER, Ronda de l'Universitat, 14.

Demá, dilluns, el Dr. don Jaume Peyri, professor de Dermatología de la Facultat de Medicina y vispresident de l'Institut Médic-Farmacéutic, donará a dos quarts de 10 de la nit, en el local social, una conferencia, acompanyada de projeccions y amb presentació de malalts, sobre: «Diagnóstio y pronóstic dels epiteliomes cutanis.»

Ha visitat la «Casa d'América» l'ex-senador de Cuba don Emili Bacardí y sa ilustrada esposa senyora donya Rivira Cape, quins tingueren espontánis elogis per l'acció que desenrotlla la «Casa d'América» que a Cuba ha tingut ambient propici desde que's va sapiguer la seva fundació.

El senyor Bacardí, que está editant a Barcelona l'Historia de Santiago de Cuba, va cursar els estudis en aquesta ciutat y es fill de pares catalans.

En l'exprés de Madrid que ha d'arribar aquest matí, a les 9, son esperats els senyors Antoni González Pérez, president del Senat, Carles Armenteras ,representant a la Cambra per la provincia de l'Havana y don Francesc Campos, secretari del Senat, que formen part de la missió de la República de Cuba al Centenari de les Corts de Cádiz.

Avui, s'obrirá de nou al públic l'Exposició del Museu Social. Els dies y hores de visita serán diumenges, dimars y dijous, de 10 a 1, y de 3 a 5.

Entre les noves instalacions que hi figuren, hi ha que citar les següents: Escola del Bosc de Charlottenburg (27 fotografies); Orfelinat municipal de Lió (4 fotografies); Ciutat obrera de les mines de Dourges (22 gravats); habitacions obreres a Liverpool (5 gravats); plánols y fotografies de diverses ciutats, jardins anglesos; el treball a domicili a Bélgica (140 gravats); Casa del Poble de Zuric y quadro d'hores de treball y descans dels ferroviaris en diversos países; gráfic del movíment a la Borsa del Treball de Barcelona; quadro representatiu de la Representació proporcional en els Tribunals industrials; gráfics de l'estatística de les vagues, de la relació entre venda y consum y entre venda y lloguers, etc.

Raimost (Suc de raim) Restreniyment, Ventrell, Febre, Convalescencia, etc.

En la darrera sessió celebrada per la Cambra Industrial que presidí don Lluis Sedó, aquest doná compte de les gestions realitzades junt amb els presidents de les demés Corporacions económiques de Barcelona, prop de les companyies, dels obrers y del Govern, amb motiu del conflicte creat per la vaga ferroviaria.

Entre altres se prengué l'acord de comunicar als presidents de les Cambres de Comers de Saragossa, Madrid y Valencia, que la Cambra Industrial de Barcelona no té inconvenient en acceptar l'asamblea de Cambres proposada, sempre que an allá s'hi porti un pensament a desenrotllar y un plá positiu que oposar al del Govern en la qüestió de la tributació industrial y de comers.

S'ha inaugurat al carrer de Claris, 65, un colmado, sucursal del Jardí (Escudillers, 8 y Zurbano, 11). L'establiment, presentat amb exquisidesa y excelent bon gust artístic, es propietat dels joves Cornadell y Pi.

La part de fustería ha anat a cárreg del senyor Badia; pintura, senyor Saus; marbres, senyor Ballester; vidrera, senyor Espinosa; electricista, senyor Alsina; metall, senyor Corberó.

Ens ha visitat novament una Comissió de socis de l'Ateneu d'U. F. N. R. del Districte III que intervingué en l'organització de la tómbola de que dies enrera parlarem, presentantnos l'estat de comptes d'aquella festa.

En honor a la veritat hem de dir que en aquest estat no hi ha ni ombra sisquera de dubte, cosa que tampoc hem dit nosaltres.

Lo que volíem dir, fentnos ressó d'unes denuncies fetes per nombrosos elements del «Catalunya Nova», es que en l'acabament d'aquella tómbola ocorregué algún incident desagradable; però a pregs dels mateixos denunciants hem de dir que aquest incident de cap manera té res que veure amb la liquidació económica ni en res en que intervinguessin els organitzadors de la mateixa.

Informació telegràfica

Madrid, 12, de 10 matí a 9 nit

En Max Linder

An an Max Linder els metges li han proibit treballar, per por de que se li agravi la apendicitis.

Ha rescindit el contracte y marxa a París.

Jutjes

Han sigut nomenats jutges: de Tortosa, don Antoni Gómez; de Reus, don Pere Cenarro; de Figueres, don Pelegrí Benito; de Valls, don Rodolf Vidal; de Vilanova y Geltrú, don Ferrán Baeza; de Sarriá, don Lluis Sans.

En virtut d'aquesta combinació de jutges s'han colocat 11 opositors aprovats en els darrers exercicis.

Després del conflicte

El Govern y la Companyia del Sud

La Companyía dels ferrocarrils del Sur ha dirigit al Govern la petició de que s'acudeixi amb auxilis extraordinaris en el cas de que s'agravi'l conflicte, com s'ha fet recentment davant el temor de la vaga general.

El senyor Canalejas ha contestat manifestant que aquestes mides sols poden adoptarse en els casos de greu alteració nacional, però no tractantse d'un plet d'una companyia determinada amb els seus empleats.

També ha insistit el president en que la solució no pot tenir per base el despedir els esquirols, car la fórmula ha d'ajustarse an aquest principi: respecte pera'ls drets de tots.

Ha indicat a la companyia la conveniencia de que formi un escalafó amb els vaguistes que quedin sense destí de moment, pera anarlos admetent a mida que hagi vacants.

La companyía del ferrocarril Central de Aragó y altres empreses ferroviaries han expressat que comprenen la raó del Govern en tot lo que proposa.

El senyor Canalejas celebrará una entrevista amb el general Weyler, qui ha presidit aquest matí el Consell d'administració de la Companyía del Sur.

En aquesta reunió ha predominat el criteri de fer lo possible pera que's quedi la Companyía a tots els vaguistes, acceptant el major nombre possible y formant amb els restants un escalafó pera anar acceptantlos a mida que hagin vacants.

Els francs

El sub-governador del Banc d'Espanya ha conferenciat aquest matí amb el senyor Navarro Reverter.

Encara que no han dit res dels assumptes tractats, es segur que'l ministre d'Hisenda ha donat instruccions a don Pius Escudero sobre la venda de francs del Tresor, a l'objecte d'entorpir els plans dels especuladors amb que s'intenta pujar artificiosament el tipu del canvi.

Destitució y nomenament

Encara no enllestit l'expedient que s'ha instruit amb motiu de l'incendi de la Delegació d'Hisenda d'Almería ha sigut destituit del seu cárreg el delegat d'aquella, havent sigut nomenat en substitució seva don Cristófol Moya, quefe de Negociat de l'Inspecció general de Madrid.

Firma del Rey

El president del Consell al despatxar avui amb el rei ha posat a la firma els següents decrets:

Jubilant al fiscal del Tribunal de Comptes del Regne, senyor Gutiérrez de la Vega.

Nomenant pera substituirlo a l'actual subsecretari de la presidencia don Leopold Serrano.

Nomenant pera aquest últim cárreg a don Práxedes Zancada.

Destituint del seu cárreg al delegat d'Hisenda d'Almería.

El senyor Canalejas al facilitar als periodistes la nota dels decrets firmats pel rei ha dedicat grans elogis als senyors Serrano y Zancada.

Noves de Melilla

Melilla.—El temporal ha obligat a refugiarse al vapor correu a Chafarinas, abm el passatge.

—El general Ramos ha visitat El Harcha y Yadumen.

—L'inspector de policía senyor Prado, examinant un revólver, se li ha disparat, ferintlo greument en el pit.

—Enterat el general Aldave, per la premsa de la península que n'ha parlat, dels soriments patits pel sargent del regiment d'Africa, Francisco Domínguez Marquez, durant el temps que va estar presoner entre'ls moros, demaná informes a Sanitat Militar, resultant resultant inexacte lo que diu dit subjecte.

El nom de l'esmentat individu correspont a altre natural de Alozaina, Málaga, que disfruta licencia ilimitada; no va pendre part en cap acció y no va ser presoner, ni va fugir.

Les autoritats han demanat informes a l'arcalde d'Alozaina per si's tracta d'un suplantador de nom o d'una especie inventada pera explotar la bona fe dels incautes.

Un desfalc

Logroño.—En la Sucursal del Banc d'Espanya s'ha comés un important desfalc.

Els enginyers industrials

Aquest matí han visitat novament al senyor Alba els alumnes d'enginyers industrials, pera donarli compte de resultat de la reunió de ahir, en que per majoría de vots acordaren tornar al es classes.

Els comissionats han comunicat aquesta decisió als companys de Barcelona y Bilbao.

Al Reyal

El ministre d'Instrucció pública ha rebut una atenta carta dels empresaris del Teatre Reial anunciantli'l propósit de l'empresa de posar en escena la próxima temporada una ópera espanyola del mestre Bretón, basada sobre costums americanes.

La Borsa de Madrid

El ministre d'Hisenda se mostrava molt satisfet de la fermesa que demostrá ahir la Borsa de Madrid, no deixantse sobreeultir per l'inexplicable baixa que feren a París els fons espanyols.

Parlant amb en Canalejas

El regim local

El «Diario Universal» publica l'anunciat article «Conversando con Canalejas», sobre regisme local.

Comensa definint com un nou dret el que's refereix al regisme local, y diu que un liberal centralista, un liberal que no alenti, que no estimuli, que no propali la exhuberancia latent de la vida local, procurant despertarla y aumentarla més, sembla un subjecte d'estudi pera l'arqueología y la paleontología.

El personal director primer, les personalitats, obreres, individus agrupats pel «self» en organismes socials capasos de bastarse a sí mateixos, amb acords locals robustos y vigorosos tal es la societat orgánica o organitzada que tots els polítics progressius proclamen y procuren.

Fa historia de la tradició del partit liberal en lo que afecta al regisme local, recordant l'article 10 de la Constitució al enumerar les parts del territori y oferint que quan les circunstancies polítiques ho permetin se farán divisions convenients per lleis constitucionals.

Parla d'Aragó, de Catalunya, de Valencai, Asturias, de Galicia, de Castella la Vella, de Castella la Nova, de les provincies vascongades, fent així una enumeració casi regional.

L'esperit dotzeanyista va inspirar la llei orgánica dels ajuntaments y diputacions de 1823, el moviment liberal del 37 va portar a la Constitució l'autonomía dels orgues locals, y va vencer en 1840 el general Espartero amb la bandera de l'independencia dels municipis. La Revolució de setembre va consagrar el principi de la descentralització administrativa; aspiraren els homes de la Revolució a la reforma del regisme local y les lleis del 70, al mateix temps que organitzaven els municipis sobre bases ampliament lliberals, suscribien per primera vegada l'associació o mancomunitat de provincies.

Cita'ls precedents de la nonnata Constitució del 73, que enumera'ls Estats regionals; el discurs del Trono de 1881, el de 1886, el de 1905, en el que'l senyor Moret estima indispensable concedir expansió a la vida local; el moviment de la Unió Nacional, el missatge a la Reina Regent de l'Assamblea de Saragossa en novembre de 1898 y el manifest de les Cambres de Comers de mars de 1900.

Adverteix que'l senyor Canalejas ha sostingut en tots els discursos que ha pronunciat en el Congrés y fóra del Congrés, la necessitat del projecte de reforma local, advertint amb insistencia que totes les reformes, fins les més estudiades, fins les degudes a homes de la gran qualitat mental del quefe dels conservadors, fracasarien si no s'arribava al deslindament entre'ls pressupostos municipals, els pressupostos provincials y els pressupostos de l'Estat.

Els ministres del partit liberal han lluitat y segueixen lluitant encara que topin amb la falta d'estadístiques y d'informacions de que adoleix gran part de l'organització espanyola, o inoportunes per la tardansa amb que's publiquen.

En setembre de 1910 aquest Govern va insertar a la «Gaceta» un Decret obrint informació pública sobre les mides que'l Govern y els Ajuntaments devíen adoptar pera una amplia reforma en l'abasteixement de les poblacions; va invitar a tota classe d'entitats y corporacions a ilustrar al Govern, y es dolorós confessar que'ls que més ho censuren jutjaren més cómodo ausentarse de l'informació, y tampoc han acudit altres organismes que podien ilustrar al Govern.

Pocs mesos després va presentar el Govern a les Corts el projecte d'exaccions locals; en ell s'orientava pera grans millores, com la supressió del contingent provincial, supressió d'altres cárregues y establiment de determinats arbitris.

Tractantse, sobre tot, dels municipis de les grans capitals, el Govern va accentuar l'autonomía pera'l desenrotllo del regisme de les organitzacions urbanes, declarant inadmisibles els actuals repartiments sobre les bases tradicionals y establint en canvi'l repartiment en els municipis de menor veinat.

Elogia la tasca realitzada per aquest Govern, sobre tot les lleis y projectes d'Hisenda local, de 1910 y 1911, que's deuen al senyor Cobián y Rodrigáñez.

Comprén les censures a projectes que porten en sí una brusca transformació de nostre sistema tributari y afirma que'l partit liberal se troba ara en un moment difícil. A les esquerres els molesta que s'abordi aquesta reforma y d'altra banda'ls conservadors que s'ufanen en exagerar els inconvenients, amagant la part beneficiosa, excites a la desobediencia al contribuient cridant contra'l petit per declinar la cárrega dels humils en els acomodats.

El Govern escolta amb extranyesa que uns li diguin que no ha completat la seva obra.

El Govern realitzará la municipalització dels serveis, peró necessita temps.

Mirant els tractats de comers y precisant el concurs dels municipis, dictará lleis sobre les cooperatives y altres entitats, y enrobustirá'ls municipis, reformant els Códis Civil y Penal.

Els ferroviaris del Sud

Sevilla. — Els ferroviaris d'aquesta capital han celebrat una reunió, en la que alguns dels oradors atribuiren el fracás de la vaga als companys de la xarxa catalana, que procediren precipitadament y sense l'acord de la Federació Nacional.

Jaen.—Comunicuen de Linares que una comissió de vaguistes de la Companyía dels ferrocarrils del Sud demanará a l'arcalde de aquella población que fora árbitre pera solucionar la vaga.

Hi ha corrents d'arreglo en el conflicte.

La Conjunció Repubicana-Socialista

El dilluns se reunirá en el Congrés la minoría de dita Cambra de la conjunció republicano-socialista pera pendre acords sobre la propera campanya parlamentaria.

Els Jaumins

La minoría carlista del Congrés que devía reunirse aquesta tarde ha aplassat la reunió fins el dilluns.

En honor dels argentins

A la Legació de l'Argentina s'ha celebrat un esmorsar en honor del senyor Figueroa Alcorta y demés personatges que formen la missió extraordinaria d'aquell país que vingué pera assistir al Centenari de les Corts de Cádiz.

Noves de Saragossa

Saragossa.—L'agitador revolucionari Font marxá a Valladolid a cumplir el desterro a que fou condempnat.

En varies calles aparegueren ahir cartells per medi dels quals els paletes invitaven als seus companys a una assamblea. Aquesta no pogué celebrarse per falta de número.

Inauguració d'un Hotel

S'está celebrant l'inauguració oficial del «Palace-Hotel».

Assiteix a l'acte nombrosíssima y distingida concorrencia, entre la que figuren els ministres de Gracia y Justicia y de la Guerra, diplomátics, senadors, diputats, les autoritats y infinitat de dames que vesteixen elegantíssims trajos.

El «hall» del hotel, les galeries y el saló d'actes ofereixen aspecte fantásic. L'illuminació es soberbia.

Varies orquestes amenissen els actes.

Se celebrá la recepció de les autoritats pel ministre plenipotenciari de Bélgica y el Consell d'administració de l'empresa del Hotel.

Al comensar la recepció una orquesta tocá la Marxa reial. Després seguí tocant els himnes de les demés nacions.

Se pronunciaren els discursos de rúbrica.

En el saló d'actes se celebrá després un concert de música clássica y balls de carácter a cárreg de notables artistes.

Després se servirá als invitats un espléndit «lunch».

Detalls d'un furt

Logroño.—Hi ha aquí alguns detalls de la sustracció descoberta an aquesta sucursal del Banch d'Espanya.

Se suposa que l'autor es un ordenansa de dit establiment, anomenat Ignasi Mayordomo, que fa mitg mes va solicitar quatre dies de permís pera anar a Saragossa, amb l'objecte de sotmetresa a una operació quirúrgica.

Passats els dies de permís y no presentantse l'ordenansa, els quefes de la sucursal del Banch varen entrar en sospites, les quals varen pendre cos quan se va saver que l'Ignasi havía estat a Barcelona, aont se suposa que s'ha embarcat cap a l'Argentina.

Practicant un arqueig en l'esmentat establiment s'han trobat a faltar molts títuls del Deute allí dipositats.

Se sab que dit ordenansa va vendre en una casa de banca d'aquesta capital un títul del Deute por valor de 132,000 pessetes.

L'Ignasi es casat y vivia en la sucursal del Banc. Portava una vida molt desordenada, gastant més de lo que corresponía a la seva modesta colocació.

Se suposa que la sustracció l'ha feta en varies vegades.

Els ministres se reuneixen fora de Consell

De dos quarts de set a les 7 de la tarde se reunirán els ministres a Governació pera canviar impressions y convenir el plan parlamentari.

El senyor Barroso ha dit que la reunió no tindrá carácter de Consell; al menys el president no ha citat als periodistes pera això. Sols ha dit el senyor Canalejas que a les set estará en el ministeri de Governació y an aquesta hora coincidirá la presencia de tots els ministres en el despatx del senyor Barroso.

Consell de ministres

A les vuit y quart ha comensat el Consell de ministres en el ministeri de la Governació, y ha durat mitja hora.

Al sortir els ministres parlárem amb el senyor Canalejas, que anava a peu a sa casa, acompanyat del senyor Arias de Miranda.

Ens digué'l president que la reunió havia carescut d'importancia.

Sols hem canviat impressions — digué — pera acordar quins aniriem el dilluns al Congrés y quins al Senat. Jo, amb el general Luque y els senyors Barroso, Alba y Villanueva, estarem en el Congrés pera tot lo que precisi. Els demés ministres anirán al Senat.

Es probable que allí, després dels discursos necrológics dedicats a l'infanta donya Teresa, s'aixequi la sessió.

Després va rebre als periodistes el senyor Barroso y ens repetí lo que havia dit el president respecte al Consell de ministres.

Li diguerem que'l senyor Soriano preparava una interpelació sobre l'incursió de monárquics a Portugal.

El senyor Barroso contestá: Creia que això no aniria ara, puig hi ha altres coses més urgents:

En el Consell s'aprovaren els següents expedients:

De Guerra: Autoritzant a la Pirotecnia de Sevilla pera adquirir directament vuit máquines y sis premses pera la fabricació de cartutxos Mauser y Bergmann y una máquina pera serrar en fret, per un valor total de 78,750 pessetes.

De Foment: Projecte de camí veinal de Souto a la fira de Sobrado (Lugo).

Idem, idem, desde Hellín a Agramón (Albacete.

Reunió comentada

S'ha concedit importancia al canvi d'impresions que han tingut en el ministeri de Foment els senyors Canalejas, Luque, Pidal, Arias de Miranda y Villanueva, després de l'esmorsar que havien celebrat dits ministres.

Se creu que han parlat d'assumptes relacionats amb la vaga de ferroviaris de la Companyía del Sud y d'altres qüestions que's tractarán a les Corts.

Madrid 13, de 1 a 3 matinada

El pressupost de liquidació

El ministre d'Hisenda ha manifestat que'l dilluns o el dimars se llegirá en les Corts el pressupost de liquidació, en el que's fixen els recursos que's necessiten acudint al crédit.

Demanará autorització al Parlament pera negociar un empréstit en una o varies vegades, al tipu que está indicat el día abans d'efectuarlo.

Parlant de la paralda del canvi dels francs ha dit el senyor Navarro Reverter que está impulsada principalment per les compres pera arbitratges.

Impresions bursátils

Ha continuat avui el pánic en la Borsa de París.

Els Norts han baixat 14 enters, 13 els Alacants, 12 els Andalusos, 2 els valors turcs y 63 céntims la renda francesa.

El Crédit Lyonnais ha baixat 20 punts, el Banc Parisién 65, y el Banc de París y dels Países Baixos, 23.

L'Exterior espanyol es l'únic paper que ha millorat.

La Junta sindical de la Bolsa de Madrid ha acordat procedir a la nivellació de les operacions a plas sobre'ls Nords y Alacants al canvi de 4'93 y 4'67 respectivament.

Recepció diplomática

Se celebrá en el ministeri d'Estat la recepció diplomática que's sospengué ahir amb motiu de l'excursió a Toledo de les missions americanes.

Assistiren el Nunci y tots els embaixadors y ministres plenipotenciaris acreditats en aquesta cort.

M. Geoffray y el senyor García Prieto celebraren una llarga conferencia.

El Banc d'Espanya

Aquesta tarde s'ha reunit en sessió extraordinaria'l Consell d'administració del Banc d'Espanya pera ocuparse del robo de 125.000 pessetes comés per un ordenansa de la Sucursal del Banc a Logroño.

S'acordá que aquesta nit marxés a Logroño un alt empleat del Banc pera verificar una visita d'inspecció an aquella Sucursal y incoar expedient pera depurar responsabilitats.

Varies noves

Avui ha pres possessió'l general Linares de la presidencia del Consell Suprem de Guerra y Marina.

Després del juament de rúbrica ocupá'l general Linares el seient presidencial y pronunciá un discurs elogiant al general Suárez Valdés qui l'havía precedit en el cárreg.

Després de pendre possessió marxá al ministeri de la Guerra ont conferenciá amb el general Luque.

Al retornar aquesta tarde d'un «merendero» situat a les vores del Manzanares un ómnibus ocupat per 40 invitats a un casament topá en el camí de la Florida, prop de les parets de l'estació del Nord, amb un tramvia que's dirigía a la Bombilla.

Varisd els que ocupaven l'ómnibus foren llensat a terra.

De l'accident resultaren set ferits, d'ells quatre greus.

El conductor del tramvía fou detingut.

Avui ha visitat al ministre d'Instrucció pública una comissió d'alumnes de l'Escola Central d'Enginyers Industrials pera notificarli que havien acordat tornar a entrar a classe.

Els visitants exposaren al ministre la necessitat de que l'esmentada Escola sigui trasladada a l'edifici de l'Exposició de Belles Arts, en el que s'han invertit grans cantitats pera farlo servir amb tal fi.

El senyor Alba elogiá l'actual actitut dels alumnes y manifestá que concederia exámens d'ingrés en l'Escola als aspirants que renunciaren verificarho per solidaritat amb els companys, sense necessitat de nova matrícola.

Aquest matí entrá en l'iglesia del Carme el boig Teodoro Valdenegro, y va acometre amb furia contra'ls objectes sagrats y contra les persones que tractaven de detenirlo, al mateix temps que cridava yformidables blasfemies.

Les devotes que oían missa sortiren presuroses del templo. Els guardes detingueren al boig.

Sevilla.—Aquesta matinada s'ha declarat un incendi en la fábrica de surus de Miquel Puy, situada en el carrer d'Iniesta.

Les llamaradas destruien gran nombre de fardos de suru y part de l'edifici.

Els bombers que substituien als que están en vaga treballaren d'un modo deficient en l'extinció del foc.

Acudiren els bombers despedits.

El nou governador de Barcelona

Sevilla.—Ha marxat a Madrid el senyor Sánchez Anido, haventlo despedit en Festació les autoritats, una comissió del Cabildo Catedral, diputats liberals y conservadors y representacions de totes les forses vives de la población, además de nombrosa y distingida concorrencia.

No se recorda altra despedida igual a un governador d'aquesta provincia ni altre que comptés amb tan generals simpaties.

Informació de l'extranger

La guerra itali-turca

Les negociacions pera la pau

Ouchy, 11.—Aquest vespre ha arribat un correu de Gabinet otomá, portador de dócuments pera els delegats turcs que negocien amb els d'Italia les condicions de la pau entre ambdós países.

Els delegats turcs han examinat els documents.

Seguidament ha comensat la conferencia dels delegats turcs y italians.

Les impresions per la banda italiana, son cada cop més pessimistes. Si la resposta de Turquía es evasiva o dilatoria, el Govern italiá no podrá concedir cap nova plas.

Aquesta nit, doncs, pot marcar una etapa decisiva en les negociacions, en el sentit de concertarse la pau o en el de la ruptura de les negociacions.

París, 12.—L'Agencia Havas acaba de rebre'l següent telegrama:

«Ouchy, 11.—La conferencia dels delegats italians y els turcs ha acabat ara mateix.

Ha durat dúes hores.

Els delegats han guardat reserva absoluta, no deixant traslluir rés del resultat de la conferencia.

Una persona ben informada ha declarat que «existeix encara un llas frágil, molt frágil, peró que encara s'aguanta.»

Aquesta frase reflexa exactament la impresió de la nit.»

El Congrés del partit radical

Tours.—En el Congrés del partit radical y radical-socialista, s'ha discutit el assumpte de reforma electoral, baix la presidencia den Combes. El senador Trouillot ha presentat una moció a favor de la reforma electoral a base de majories y feta únicament per la majoría de les dúes Cambres. Dita moció retxassa la representació proporcional y es cocient electoral; varis oradors, al contrari, defensen la reforma de la Cambra, especialment Bounet, president de la Federació del Sena.

Tissier, diputat y exquefe del gabinet de Pelletán, entent que'ls arguments proporcionalistes no tenen cap alcans. El Congrés—ha dit Tissier—deu adarar definitivament aquest assumpte per medi d'una votació enérgica. Tissier ha sigut molt aplaudit.

El diputat Dumesnil no ho ha sigut menys al sostenir una tessi semblant, y el senador Lluis Martin, a pesar dels clamors dels congressistes, insisteix en procurar un terme de conciliació. Equest senador es, com tot el mon sab, president del Comité republicá proporcionalista.

A l'acabarse'l debat s'ha aixecat Ferrán Buisson declarantse proporcionalista, lo qual ha suscitat vivas protestes. S'ha reclamat la votació immediata de l'orde del día, confirmant la que votá el Congrés de Nimes en favor de la proporcionalitat. Finalment, els anti-proporcionalistes, posats en peu, reclamen que s'adopti la moció presentada per Trouillet contra la proporcionalitat, haventsi aixecat aleshores la sessió.

Congrés d'arqueología

El Congrés internacional de Arqueología continúa els seus treballs. El congressista Tarvani ha donat compte dels seus treballs en Cirene y les seves troballes d'inscripcions. Desanctis ha fet en resum dels treballs de la missió arqueológica italiana en la Cirenaica. Gherardini ha parlat de l'influencia interrompuda de la civilització misena a Italia.

Gardner ha parlat dels sistemes práctics d'ensenyansa de la numismática; Ramsdeu sobre les conxes empleades com a monedes a l'antiga Xina, y Jaurbón sobre direccions científiques y classificacions numismátiques.

L'aviació francesa

Calais. — L'aviador Bernard, concurrent a la copa «Pommery», ha sortit de Barracques en un biplá, a les 6 hores 25 minuts 17 segons, y Molle en el seu monoplá, a les 6 hores 27 minuts 37 segons. La boira es Amdúes partides han sigut al cronómetre molt densa y fa un vent lleuger del Sud, oficial.

París.—Han comunicat de Calais que l'aviador Molt, després d'haverse vist obligat a aterrissar per desperfectes ocorreguts en el motor, reanará demá son viatge aéri.

En el aeródrom de Burdeus ha aterrissat avui l'aviador Bernard, preparantse pera sortir de nou demá.

L'aviació alemanya

Berlín. — Els periodistes diuen que l'explossió del dirigible militar número 3 ocasioná greus desperfectes en altres dos dirigibles.

La Delegació hongaresa a Viena

Viena, 11.—La delegació húngara, en sessió plena, ha examinat el pressupost de guerra. Després de una discusió, els oradors han fet ressaltar l'harmonía de sentiments amb les declaracions que feu ahir el comte Berchtold y en consideració a l'actual estat de la política europea, s'han pronunciat tots en favor de l'adopció del citat pressupost.

Congrés de sociología

El Congrés de sociología continua els seus treballs. Els congressistes Sergi, Vaccaro, Stein y Goldscheil han pronunciat discursos sobre l'últim desarrollo de la teoría de la evolució. Michels parla sobre'l carácter fragmentari del progrés y Mateneca parla de la fórmula del progrés.

DARRERA HORA

El miting del C. N. R. del Dte. VII

L'acte celebrat ahir vespre en aquesta valenta entitat constitui un gran éxit. Parlarem els senyors Bertrán y Ballet, Vila, Gambós, Batalla, Ribera y Rovira, Layret y Pere Corominas, essent coronats els seus parlaments per entusiastes ovacions del nombrós auditori.

Demá publicarém una extensa resenya de l'acte.

Descobriment sensacional

CURACIÓ DE LES MALALTIES DE LA PELL
Y TAMBE DE LES LLAGUES DE LES CAMES

La pell — Mals de les cames

ABANS DE LA CURACIÓ — DESPRES DE 15 DIES DE TRACTAMENT

Havem senyalat als lectors d'aquest periòdic el descobriment sensacional del senyor RICHELET, apotecari y químic a Sedàn (Fransa), en lo que toca a les malalties de la pell. Heusaquí la llista d'aquestes malalties que han estat curades després d'alguns dies per aquest tractament meravellós.

Eczema, brians, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojors, sarpullidos tarináceos, sycosis de la barba, *picors, varices, llagues varicoses y eczemes varicoses de les cames; malalties sifilítiques.*

Aquest meravellós tractament exerceix sa acció tant sobre'l lloc ont se localisa'l mal, com sobre la sang, que després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no ha sobrevingut jamai una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna (Hi ha també un tractament pera nois de tres fins a setze anys.)

El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell serà enviat gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet n'hi ha prou ab dirigirse

AL SR. L. RICHELET, 13, RUE GAMBETTA, SEDAN (FRANSA

BARCELONA.—Senyors Vicens Ferrer y C.ª, Comers, 60; farmacia y drogueria y la seva sucursal.—Senyors Fills de J. Vidal y Ribas, Moncada, 21, farmacia y drogueria y les seves sucursals.—Doctor Andreu, Rambla de Catalunya, 66, farmacia. — Senyors Uriach y C.ª, Moncada, 20, drogueria; Senyors Riudor y Parés, Porta de l'Angel, 14, drogueria.—D. Josep Segalá Estalella, Rambla de les Flors, 4, farmacia, (Centre d'especifics) —D. Viladot, farmacèutic.—D. Antoni Serra, farmacèutic.

PIANOS Y HARMONIUMS de llogar, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70, entressol, primer

EGMAR

UNICA LAMPARA IRROMPIBLE DE FILAMENT ESTIRAT

Única Lámpara insensible a fortes sacudides.
La més convenient pera Fàbriques, Tallers, Comers y Particulars.

A. E. G. THOMSON HOUSTON IBÉRICA, S. A. Barcelona

OFICINA DE VENDA: Ronda Universitat, 22
OFICINA D'INSTALACIONS: Ronda Universitat, 35

INSTALACIONS COMPLETES PERA AIXECAR AIGUA

MOTORS

A GAS, BENZINA, GAS POBRE, etc. Preus económics y resultats garantits. Nombroses referencies

DAVID FERRER Y C.ª
(Societat en comandita)

Corts, 586 -- BARCELONA

PAL-LAS

DICCIONARI ENCICLOPÈDIC MANUAL en cinc idiomes

CINC DICCIONARIS EN UN

15 — per pessetes 10

Tamany 16 per 22 — 1,526 planes — 4,000 gravats — 165,000 veus

Diccionari complet de la Llengua espanyola, amb les equivalencies franceses, angleses, alemanyes y italianes. — Diccionari Biogràfic, Geogràfic y Històric. — Diccionari Francès-Espanyol, Anglès-Espanyol, Alemany-Espanyol y Italià-Espanyol. — Conjugació dels verbs en espanyol, francès, anglès, alemany y italià. — Indispensable a tots el professors, alumnes, comerciants, dependents de comers y banca, periodistes, abogats, metjes, arquitectes, secretaris d'Ajuntament y de Jutjat, y en general a tots els que llegeixin o aprenguin idiomes.

Se ven en totes les llibreries d'Espanya y a casa l'editor, Joaquim Horta, Méndez Núñez, 3 y 5

Societat Catalana d'Edicions

Quota mínima semestral, CINC PESSETES
Tres llibres cada semestre

Volums del segon semestre de 1911

I. LES IDEES POLÍTIQUES D'EN VALENTÍ ALMIRALL, per *Alexandre Plana*, amb la traducció catalana dels treballs de l'Almirall *Espanya tal com es, Contestació a Núñez de Arce, y L'immoralitat a Espanya.*

II. PROSES BARBARES, per *Prudenci Bertrana.*

III. LA VIDA Y LA MORT DEN JORDI FRAGINALS, novela den *J. Pous y Pagès.*

Volums del primer semestre de 1912

I. ESTUDIS DE LITERATURA CATALANA, per *Manuel de Montoliu,*

II. ORIGENS DEL CONEIXEMENT, per don *Ramón Turró.* Volum I.

III. ORIGENS DEL CONEIXEMENT, per *D. Ramón Turró.* Volúm II.

Seguiran obres de *Joaquim Ruyra, Josep Carner, Lluís de Nicolau, Ramon Rucabado, Pompeu Fabra, Gabriel Alomar, Josep Maria Tallada, Romà Jori,* etc. Els volums estaran elegantment impresos y constaran de **200** a **400** planes.

A les oficines d'EL POBLE CATALA se faciliten fulles de suscripció

EL REUMATISME

BALSAM **TRIVON**

medicament descobert per un eminent professor que després d'alguns anys d'estudis ha lograt imposarse d'una manera tan poderosa a les malalties del reuma o dolor, que amb una sola frega d'EL TRIVON, el malalt queda aliviat de tal manera que pot considerarse curat.

Puig si els que pateixen de reuma o dolor fessin ús de tan meravellós medicament y se prenguès la molestia de llegir el prospecte que va acompanyat en cada ampolla, se convencerien que EL TRIVON es el medicament que buscaven pera curarse radicalment.

El que pateix d'alguna de les malalties que indiquem a continuació o al primer moment de presentarse un símptoma d'elles, acudeixi al TRIVON; podrà després convences que nostra indicació es mereixedora d'un veritable agraiment.

Reumatisme, Dolors nerviosos o Neuralgies
Mal de cap, Hemicranees (migranya), Cefalees, etc.

De venda a Barcelona: Segalà, Rambla Flors, 4; Rambla del Mitg, 17; Vda. Alsina, passatge Crèdit, 4; Serra, Pelai, 9; Viladot, Rambla Catalunya, 36; Andreu, Rambla Catalunya, 66; Ferrer, Princesa, 1; Farmacia de la Creu, Escudillers, 75.

Torns y eines de precisió

pera mecànica y rellotgeria

Torns pera aficionats

REPRESENTANT dels torns y útils de precisió **Wolf, Jhan & C.ª** y de les acreditades mes suisses marca *Matthey*

Francisco Layret
P. MADOZ, NÚM. 1, PRINCIPAL

FORA PÈL MOIXÍ

Els POLVOS COSMETICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilissim a les senyores que tinguin pel moixí (vello) a la cara y brassos, pera que sia possible destruirlo. UN POT, 2'50 ptes. — S'envia certificat per correu si per endavant se reben 3'50 ptes. en LLIURANSA de Gire Mutu o segells de correu.

Farmacia Borrell
CONTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. — BARCELONA

Perllongació de l'existencia

RETRASSAR LA VELLESA Y LA MORT: VISTA-RICA

Demani vostè en farmacies, drogueries y cafès el rem ... Vista-Rica o an aquesta Institució el notable llibret «HABLA EL MAESTRO» y gosarà de bona salut, sense metges ni medicaments y el malalt se veu aviat lliure de malaltia, indisposició o dolencia. D'aquest preciat notable estudi eminentment pràctic queda un reduit nombre d'exemplars que s'en tregaran gratis als primers sollicitants.—Previdencia, 61, «LA SALUD», Barcelona.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre goures, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, es lletres, proprietaris, industrials y comerciants desde'l 1½ per 100 al mes.

SE COMPRA mobles, pianos, caixes de capdals y objectes. Passatge Pont de la Parra, 6 (Reforma).

El doble de son valor se paga l'or, plata, platino y dentadures. Plassa Bonsuccés, 2.

Esqueles mortuories

SE REBEN

A l'Administració fins a les deu de la nit — A l'Impremta fins a les ... de la matinada

PREUS Y TAMANY, SEGONS CATALEG

HERPES (interns y externs)

Escròfules, Tuberculosis, Reuma, Gota, Mal de pedra, etc., se curen radicalment amb el Aixarop antihumoral

Purificante R. Saez

Amb el seu ús desapareixen ràpidament els *picors, taques, grans, escames* y demés manifestacions de la pell, les *granulacions, plaques* y *ulceracions* de la boca y les obertures naturals, y els *dolors* de les articulacions y els òssos.

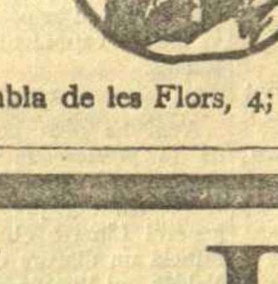

OBESITAT (excés de greix)

se combat y se curen les malalties propries dels obessos amb l'Aixarop Fundent de la grassa sense donar lloc a males conseqüencies.

Obesífugo R. Saez

Amb el seu ús, els obesos, sense privarse de menjar y beure lo necessari, enflaqueixen, y sense subjectarse a exercicis fadigosos disminueixen la grassa y s'aprimen, desapareixent les molesties y curantse les malalties que sofreixen.

Els remeis especials del metge R. SAEZ DOMÈNECH són de composició vegetal y del tot olerables. — Contant 37 anys d'èxit y milers de curacions.

MALALTIES URINARIES

Irritacions, prostatitis, cistitis, estronyiment etcètera, se curen, siguin recents o antigues, amb les píldores vegetals

Flujicida R. Saez

Amb el seu ús parea a les poques preses la coïssor y la freqüencia d'orinar, desapareixen les secrecions anormals y les mucositats de la orina, que s'expeleix facilment y sense sediments, y els malalts amb la salut recobren el tò y vigor perduts.

De venda a les farmacies: Hospital, 2; Princesa, 1; Rambla de les Flors, 4; Pelai, 9; Escudellers, 75. Dipositaris, Dr. Andreu y J. Mullerat. Consultes gratuites amb el metge **R. Saez Doménech**, plassa Bonsuccés, 2, pral.

LA RABASSADA

GRAN REOBERTURA

Diumenge, 13 de Octubre, grans festes de día y nit

Músics en el Parc - Illuminació general de la montanya - Castell de focs artificials

Cassino: Restaurant Hors - Ligne - Gran Carta ---- Rabassada: Restaurant 1.er ordre - Preu fixo y carta

Tramvíes: Sortides cada 20 minuts de la Plassa de Catalunya -- Servei directe pera la Rabassada